

Kadernota 2025

Inhoudsopgave

H1. Inleiding.....	3
H2. Programma's.....	6
0 Bestuur en ondersteuning.....	7
1 Veiligheid.....	11
2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	14
3 Economie	16
4 Onderwijs	18
5 Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte.....	22
6 Sociaal domein	27
7 Volksgezondheid en milieu	33
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing.....	35
H3. Financiële kaders.....	37
Bijlage A: Financieel perspectief	38
Bijlage B: Toelichting aanvragen.....	39

H1. Inleiding

Inleiding

De kadernota is een richtinggevend document voor de eerstvolgende programmabegroting en meerjarenraming die begin november 2024 door de gemeenteraad wordt behandeld.

Uitgangspunt voor de kadernota is het coalitieakkoord 'Thuis in Dijk en Waard' en de actuele ontwikkelingen.

Indachtig de motie 'Dijk & Waard SMART gestuurd met een leesbare begroting' die de gemeenteraad 7 november 2023 unaniem heeft aangenomen, is ter voorbereiding van deze kadernota gesproken met de auditcommissie. Met de kadernota wordt invulling gegeven aan de uitdrukkelijke wens van de raad om meer te kunnen sturen door een duidelijke onderverdeling tussen noodzakelijke aanpassingen en additionele wensen om onze ambities te realiseren.

Om een goed beeld te schetsen van wat Dijk en Waard in financiële zin de komende jaren te wachten staat (voor zover op dit moment bekend) is de kadernota als volgt opgebouwd:

De beleidsambities voor de komende jaren op basis van het coalitieakkoord worden per programma in beeld gebracht, waarvan het college voorstelt om die in de begroting 2025 te verwerken. Dit resulteert in een actueel financieel perspectief.

Daarmee is de financiële uitdaging voor de komende jaren in beeld.

Het beeld dat naar voren komt uit de kadernota is niet rooskleurig. Dat was al duidelijk bij het vaststellen van de begroting 2024. Het jaar 2026 wordt een 'ravijnjaar' genoemd voor de gemeenten. De Rijksoverheid heeft de intentie om vanaf dat jaar de algemene uitkering fors te verlagen. Zoals dat er bij het vaststellen van de begroting 2024 naar uitzag betekende dat voor gemeente Dijk en Waard een gat van 12 miljoen euro in 2026. De verwachting van de VNG was en is deels nog dat het Rijk in de onderhandelingen met de VNG zou bewegen. Voor 2026 en verder is een klein deel van de bezuiniging van het Rijk, de zogeheten opschalingskorting geschrapt; voor 2025 is het te bezuinigen bedrag hoger geworden. De totale effecten daarvan komen in de meicirculaire naar voren, maar even belangrijk is welke stappen een mogelijk nieuw kabinet gaat zetten. Veel is dus nog onduidelijk; er moet wel rekening worden gehouden met een forse reële achteruitgang van de uitkering van het Rijk. Samen met andere kostenontwikkelingen maakt dat het actuele financiële perspectief vanaf 2025 negatiever dan we eerder verwachtten.

Niet alle wensen en ambities uit het coalitieakkoord kunnen daarom een plek krijgen. Het college kiest ervoor om in de kadernota een realistisch en transparant perspectief te schetsen. Daarom zijn ook de wensen en ambities uit het coalitieakkoord benoemd die géén plek krijgen in de kadernota. En daarom wordt inzichtelijk gemaakt dat het college binnen het bestaande organisatiebudget maatregelen neemt om de organisatie duurzaam op zijn taken en op de ambities en behoeften van het bestuur in te laten spelen.

Deze transparante werkwijze is een uitnodiging aan de gemeenteraad voor het voeren van een open discussie over de te realiseren ambities de komende jaren tegen de achtergrond van een tegenvallend financieel perspectief. Om de begroting sluitend te krijgen zal moeten worden bezuinigd.

Leeswijzer

De kadernota volgt de programma indeling van de begroting van de gemeente Dijk en Waard.

In een korte samenvatting staan de voornaamste algemene ontwikkelingen waar de gemeente Dijk en Waard mee te maken heeft en die invloed hebben op de programma's van de gemeente.

In de afzonderlijke programma's is verder ingezoomd op de ontwikkelingen die spelen binnen de bijbehorende thema's en taakvelden en de keuzes die de gemeente hierin maakt.

Als voorzet voor de begroting 2025 zijn doelstellingen geformuleerd die de gemeente zich op de verschillende taakvelden stelt. Veel doelstellingen kennen een meerjarig karakter en zijn al opgenomen in de begroting 2024. In de begroting 2025 wordt dit verder vertaald in resultaten die gemeente in 2025 willen bereiken.

Om de gestelde doelstellingen te bereiken zijn er voorstellen voor nieuw beleid gedaan. Deze voorstellen zijn in drie categorieën onderverdeeld: ambities, wensen en organisatie en personeel.

- Ambities: meenemen in begrotingsproces (en in het financieel perspectief kadernota)
- Wensen: wensen uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financieel perspectief.
- Organisatie en personeel: dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

Ieder programma kent een afsluiting met een overzichtstabel van de voorstellen die in het kadernotaproces worden voorgelegd. In bijlage van de kadernota is een uitgebreidere toelichting per aanvraag opgenomen. In het laatste hoofdstuk staan de (financiële) uitgangspunten voor de begroting 2025.

In bijlage A staat een overzicht van het financiële meerjarenperspectief. In het meerjarenperspectief staan de verwachte financiële gevolgen van de ontwikkelingen die in deze kadernota zijn opgenomen.

Algemene ontwikkelingen

Na een turbulente periode waarin de economie hard groeide, met daardoor verstoringen in aanvoerketens en krapte op de arbeidsmarkt tot gevolg, is de verwachting dat de economische groei de komende jaren normaliseert met 1,6 % in 2025 (bron Centraal Economisch Plan 2024). De krapte op de arbeidsmarkt houdt nog aan. Dit kan leiden tot hogere loonkosten vanwege de concurrentie op de arbeidsmarkt. Dit kan de ontwikkeling van de gemeentelijke ambities en projecten bemoeilijken, omdat het lastiger is om mensen te vinden met de benodigde vaardigheden en ervaring.

De inflatie in 2023 is gedaald naar 4,1%. De Nederlandse Bank (DNB) verwacht dat de inflatie in 2025 verder daalt naar respectievelijk 2,2%. Hiermee lijkt de inflatie terug te komen op het beoogde niveau van de DNB en Europese Centrale Bank van rond de 2%.

Als gemeente zien we de zorgen in de samenleving over bestaanszekerheid, kansengelijkheid, de toekomst van de zorg, asiel en migratie en de noodzakelijke woningbouw opgave. De gemeente is een belangrijke speler om op deze aandachtsgebieden initiatief te nemen. Tegelijkertijd veroorzaakt de verandering van de financieringssysteem voor gemeenten en de korting op het Gemeentefonds vanaf 2026 onzekerheid op de inkomsten. In de voorjaarsnota heeft het Rijk een vermindering aangekondigd van de financiële korting, dit maakt het meerjarig tekort iets minder groot, maar de exacte uitkomst blijft onzeker.

Binnen de regio Noord-Holland-Noord (de 17 gemeenten tussen Uitgeest en Texel, waaronder Dijk en Waard) wordt nauw samengewerkt tussen de gemeenten, de provincie, Rijk , ondernemers en het onderwijs. Belangrijke ontwikkelingen in de komende periode zijn er op het gebied van ruimtelijke ordening, bereikbaarheid, duurzaamheid en de brede welvaart. In de programma's gaan we daar nader op in.

H2. Programma's

0 Bestuur en ondersteuning

De gemeente Dijk en Waard is betrokken bij inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers en weet wat er speelt. We zijn een samenwerkingspartner voor de samenleving en andere overheden. We zijn betrouwbaar, benaderbaar en toegankelijk en bieden een veilige haven van waaruit we gezamenlijk onze koers bepalen. We passen ons aan de omstandigheden om ons heen aan, waarbij we creatief en innovatief zijn. Dat is nodig om de voortdurend veranderende wereld en financiële uitdagingen het hoofd te bieden. Dat kan invloed hebben op wanneer we iets bereiken. Als het kan, doen we het samen. En altijd op een manier die ook door de ander wordt gewaardeerd.

Ontwikkelingen

Betrouwbare overheid

Het belang van vertrouwen in de overheid is groot. Het vormt de hoeksteen van een goed functionerende samenleving en heeft diepgaande invloed op individuen, de maatschappij en het functioneren van de overheid zelf.

Iedereen die dat wil moet mee kunnen denken en doen. Dit betekent dat we zo aantrekkelijk, laagdrempelig en toegankelijk mogelijk zijn. Zodat inwoners van jong tot oud, van praktisch tot theoretisch opgeleid, et cetera, zoveel mogelijk tot hun recht komen. Investeren in samenwerking vraagt om voortdurende reflectie op de rol en positie van de gemeenteraad, het college en de organisatie in het democratische samenspel met de samenleving.

Door de invulling van dorp- en wijkgericht werken bouwen we aan het vertrouwen door in verbinding te staan met onze dorpen en wijken en goed bereikbaar en transparant te zijn. In samenspraak met de samenleving kijken we naar lokale vraagstukken en maatschappelijke opgaven. De pilot 'Dorp en Wijkgericht werken' loopt in 2024 af. De verdere invulling van dorp- en wijkgericht werken wordt bepaald aan de hand van de evaluatie in tweede helft 2024.

Dienstverlening

Toenemende digitalisering speelt een steeds prominentere rol in onze samenleving. Technologische ontwikkelingen zoals Artificiële intelligentie (AI), gamification, robotisering, smart city en wearables transformeren de manier van communiceren, het toegang krijgen tot informatie, de manier van werken, studeren en het doorbrengen van vrije tijd. Als gemeente verschuiven we naar een actievere rol in zowel het innoveren als adopteren van nieuwe technologieën.

De digitalisering heeft gevolgen hoe inwoners en de gemeente omgaan met informatie en data. Vanuit zowel Europa als het Rijk worden er regels gesteld aan de manier waarop gemeenten omgaan met informatievoorziening. Die hebben een grote impact op de wijze waarop de gemeente de dienstverlening vormgeeft voor inwoners en voor de informatiehuishouding van onze organisatie. Bijvoorbeeld door de Wetten open overheid en digitale toegankelijkheid bevordert de gemeente openheid, transparantie en toegankelijkheid van de dienstverlening.

De gemeente Dijk en Waard kiest ervoor om deze ontwikkelingen niet af te wachten, maar proactief op te acteren, door onder andere het opstellen van een visie op informatievoorziening.

De gemeente wil daarnaast blijvend in kunnen spelen op de behoeften en verwachtingen van inwoners en ondernemers. Niet alleen door het continue verbeteren en door het innoveren van de dienstverlening, maar ook door dienstverlening duurzaam te verankeren in het handelen van de

organisatie. Dit betekent onder meer dat een klacht of bezwaar wordt gezien als welkome feedback op onze dienstverlening. Een goed gesprek om te komen tot een informele oplossing is dan de eerste stap. Door goed in contact te staan met de inwoner, van de feedback te leren en op heldere en klantvriendelijke manier te communiceren wordt aangesloten bij het collegeprogramma en de visie op dienstverlening. De diverse ontwikkelingen van dienstverlening krijgen vorm in een vervolg opgave voor de komende jaren.

Regionale samenwerking en representatie

Dijk en Waard is een grote gemeente in de regio en neemt graag de verantwoordelijkheden die daarbij horen. Het investeren in de positionering van de gemeente is hiermee onlosmakelijk verbonden. Regionaal, bovenregionaal en landelijk. In bestuurlijke samenwerkingsverbanden, als maatschappelijk partner en op het gebied van representatie.

Financiën

De gemeente staat de komende jaren voor een aanzienlijke investeringsopgave. Tegelijkertijd heeft de Rijksoverheid de intentie om vanaf 2026 de algemene uitkering fors te verlagen. Dit alles heeft een effect op de financiële positie van de gemeente.

Thema 80 Jaar Vrijheid

In 2025 herdenken en vieren wij op 4 en 5 Mei dat het 80 jaar geleden is dat de Tweede Wereldoorlog is afgelopen. Landelijk zal worden stilgestaan bij het thema 80 Jaar Vrijheid en ook zullen er lokaal door de comités 4-5 Mei en aanverwante organisaties (zoals het Veteranencomité) activiteiten worden georganiseerd. Omdat vrijheid en democratie niet vanzelfsprekend zijn, ondersteunen we het thema '80 Jaar Vrijheid' en stellen we hiervoor middelen beschikbaar.

Programmadoelstellingen voor 2025

Samen met de samenleving

1. In 2025 zijn wij bezig met de uitrol van de gebiedsgerichte aanpak 'Dorp en wijkgericht werken', vanuit weten wat er speelt als uitgangspunt. Maatwerk is de norm en de gemeente staat in contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners;
2. We stimuleren een aanpak waarin we continue leren en in gesprek blijven;
3. Het in 2024 opgestelde beleid voor samenwerking en participatie wordt in 2025 geïmplementeerd.

Dienstverlening

1. Onze dienstverlening is online waar het kan en persoonlijk waar dat passend is. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen steeds meer en beter digitaal bij de gemeente terecht.
2. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ervaren de publieke dienstverlening van Dijk en Waard als mensgericht, toegankelijk en betrouwbaar.
3. We vertalen de ambities van de visie op informatievoorziening naar een uitvoeringsplan. Dit draagt bij aan het veilig, innovatief en wendbaar leveren van dienstverlening aan inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden.
4. We geven invulling aan de nieuwe Europese en nationale informatiewetgeving op basis van onze ambities en het verbeteren van de dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.
5. We ontwikkelen een AI-strategie mede op basis van de opgedane kennis uit pilots.

Grenzeloos samenwerken in de regio en verder (externe betrekkingen)

1. We versterken de ondersteuning in en verdere professionalisering van representatie en profilering van onze gemeente.
2. We zetten in op het nog beter organiseren van onze externe betrekking en gaan investeren in bewustwording over dit onderwerp binnen onze organisatie
3. In belangrijke processen als bezwaar- en klachtafhandeling zetten we in op herstel van de verbinding met de inwoner. Dat doen we door de informele aanpak als uitgangspunt te nemen.

Thema 80 Jaar Vrijheid

- In het kader van het thema 80 Jaar Vrijheid tijdens de 4/5 mei herdenking/viering stellen wij middelen beschikbaar om lokale initiatieven te ondersteunen.

Toekomstbestendige financiële basis

1. Een structureel sluitende begroting met positief oordeel van de provincie.
2. Een ontwikkeling van de lasten voor inwoners en ondernemers passend bij de financiële positie van de gemeente.
3. Waar mogelijk kopen wij duurzaam, circulair en regionaal in.

Aanvragen nieuw beleid

Bedragen x €1000

Programma 0 - Ambities		2025	2026	2027	2028
0.1	Bestuurlijke ontwikkeling gemeenteraad	40	40	40	40
0.2	Fractievergoedingen gemeenteraad	30	30	30	30
0.3	Thema 80 Jaar Vrijheid	30	0	0	0
0.4	Verbouwing Parelhof fase 3	pm	pm	pm	pm
0.5	Uitrol gebiedsgerichte aanpak	pm	pm	pm	pm
Totaal Programma 0 - Ambities		100	70	70	70

Bedragen x €1000

Programma 0 - Organisatie en personeel		2025	2026	2027	2028
0.6	Besluit Digitale Toegankelijkheid	150	150	60	60
0.7	Corporate communicatie	100	100	100	100
0.8	Externe betrekkingen	100	0	0	0
0.9	Integriteitscoördinator	85	45	45	45
0.10	Medewerker Kabinetszaken	78	78	78	78
0.11	Ontwikkelen HR instrumenten	150	150	150	150
0.12	Opleidingsbudget	238	238	238	238
0.13	Samen bouwen aan tradities	65	65	65	65
0.14	Uitbreiding bestuursondersteuning	123	123	123	123
0.15	Representatie en Evenementen	83	83	83	83
0.16	Actieplan aanpak verzuim	120	90	90	90
Totaal Programma 0 - Organisatie en personeel		1.292	1.122	1.032	1.032

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

1 Veiligheid

Dijk en Waard wil een fijne en veilige gemeente zijn. Een gemeente waar onveiligheid, zoals (ondermijnende) criminaliteit en overlast, wordt aangepakt. En waar ruimte is om een levendige en bruisende gemeente te kunnen zijn. Wij hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de veiligheid en leefbaarheid in onze gemeente te vergroten, zowel op het land als op het water. Wij werken nauw samen met de politie, de Veiligheidsregio en tal van maatschappelijke organisaties aan het veilig houden.

Ontwikkelingen

Verdere professionalisering van het boa-team

Boa's zullen de komende jaren een steeds grotere rol gaan spelen in de uitvoering van het lokale veiligheidsbeleid. Een taakverschuiving bij de politie maakt dat zij steeds meer taken en bevoegdheden krijgen toebedeeld. De taakverschuiving bij de politie enerzijds en de groei van de gemeente anderzijds maakt de vraag naar verdere professionalisering van het boa-team meer evident. Taken op het gebied van leefbaarheid zijn steeds meer overgenomen door boa's. Om deze ontwikkeling te kunnen bijhouden is afgelopen jaren flink geïnvesteerd in het team. Dit zien we zowel terug in het aantal boa's, de inzetbaarheid als de uitrusting. Echter, is de professionalisering van het boa-team nog niet afgerond. Om de doelen die Dijk en Waard nastreeft op het gebied van weerbare jeugd, ondermijning, verkeersveiligheid, overlast op het water en alcoholpreventie is verder groei van het boa-team noodzakelijk. Met de beoogde professionaliseringsslag kan er beter informatiegestuurd gewerkt worden met een team dat iedere avond van de week in dienst is, en in verbinding staat met de samenleving en daardoor goed invulling kan geven aan de basistaken.

Weerbare jeugd

Jongeren, en met name kwetsbare jongeren, kunnen zich aangetrokken voelen tot criminaliteit. De aantrekkingskracht van (drugs)criminaliteit hangt vaak samen met verschillende onderliggende problemen, zoals een gebrek aan toekomstperspectief, een verslaving, voortijdig schoolverlaten, een onveilige thuissituatie of financiële problemen. Om te voorkomen dat jongeren de (drugs)criminaliteit ingaan of hier verder in afglijden is het van belang dat deze jongeren weerbaar gemaakt worden. Een goede samenwerking tussen Veiligheid en Sociaal Domein is hiervoor van groot belang. In de uitwerking van de ambitie Weerbare jeugd willen we graag de koppeling maken met het onderwerp ontmoeten (programma 6: locatiegebonden jongerenwerken) en het onderwijs.

Ondermijning

Criminelen maken voor illegale activiteiten soms gebruik van legale bedrijven en diensten. Ondermijning vormt een bedreiging voor de veiligheid en integriteit. Het heeft een ontwrichtend effect op de samenleving, door de vermenging van de zogenoemde onder- en bovenwereld. Ondermijning is niet altijd even zichtbaar, kent vaak geen directe slachtoffers en heeft een negatief effect op het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers. De aanpak van ondermijning is al lang geen exclusieve taak meer van alleen de politie en het Openbaar Ministerie. Gemeenten vervullen op het gebied van ondermijning een belangrijke regierol door de inzet van preventie en het verbinden van interne en externe partijen tot het bewerkstelligen van een samenhangende aanpak. In het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 zijn het terugbrengen van gelegenheidsstructuren voor criminaliteit op het bedrijventerrein, Bibob en mensenhandel geprioriteerd.

Programmadoelstellingen voor 2025

Regelmatig is er contact met inwoners en ondernemers. Door samen te werken houden we Dijk en Waard veilig, prettig en leefbaar. Hiertoe is het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 opgesteld. In dit plan zijn vier strategische thema's beschreven. Hieraan zijn de onderstaande doelen gekoppeld.

Veilige woon- en leefomgeving

1. Het verminderen van overlast;
2. Het behouden van de mate van tevredenheid over de fysieke woon- en leefomgeving;
3. Het tegengaan van veelvoorkomende criminaliteit.

Ondermijning

1. Het voorkomen van misbruik van vergunningen en subsidies;
2. Het terugbrengen van gelegenheidsstructuren voor criminaliteit op bedrijventerreinen en recreatieparken in Dijk en Waard;
3. Het voorkomen van uitbuiting en mensenhandel.

Digitale veiligheid

1. Een passende beveiliging van gemeentelijke processen en informatie;
2. Bijdragen aan het voorkomen dat inwoners, bedrijven en voorzieningen slachtoffer worden van cybergerelateerde zaken;
3. Meer inzicht in de digitale ontwikkelingen in de samenleving.

Zorg en Veiligheid

1. De weerbaarheid van kwetsbare inwoners (waaronder jongeren) vergroten;
2. De verbinding tussen het Zorg- en Veiligheidsdomein versterken;
3. Het vergroten van het begrip voor elkaar.

Aanvragen nieuw beleid

Bedragen x €1000				
Programma 1 - Organisatie en personeel	2025	2026	2027	2028
1.1 Informatie coördinator + middelen boa-team	123	123	123	123
1.2 Uitbreiding boa-team	420	420	420	420
Totaal Organisatie en personeel	543	543	543	543

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Bereikbaarheid, nabijheid van goed openbaar vervoer, verkeersveiligheid en goed onderhouden wegen dragen bij aan fijn wonen en leven. Het zijn belangrijke voorwaarden voor de sprong vooruit die we in Dijk en Waard willen maken. Deze doelstelling is opgenomen in het Omgevingsprogramma Mobiliteit (¹ [Omgevingsprogramma Mobiliteit](#)). Dit programma en de (nog vast te stellen) strategische omgevingsvisie Dijk en Waard zijn onze leidraad.

Om onze ambities waar te kunnen maken werken we niet alleen lokaal, maar zoeken we ook de samenwerking op in de regio en met de provincie. Dit doen we vanuit de Regionale Agenda Mobiliteit (¹ [Regionale Agenda Mobiliteit](#)) op onder andere de Zaancorridor (meer treinen laten rijden) en het aanleggen van doorfietsroutes (van Alkmaar tot aan Uitgeest). Voor het verbeteren van onze bereikbaarheid zoeken we als Noord-Holland-Noord (17 gemeenten) en provincie de steun van het Rijk. Het vormen van een investeringsagenda op Noord-Holland-Noord niveau (vanuit een Regionale Investeringsagenda Regio Alkmaar) maakt hier onderdeel van uit. Voor Dijk en Waard gaat het dan om met name de doorstroom op de N242 en verbeteren OV in relatie tot bijvoorbeeld de woningbouwontwikkelingen bij Westpoort-de Scheg, het Stationsgebied en de bereikbaarheid van bedrijven en andere locaties.

Dit alles om het fijn wonen, werken en leven te kunnen waarborgen, nu en in de toekomst.

Ontwikkelingen

We staan aan het begin van een transitie naar uitstootvrij verkeer, waarbij duurzaamheidsdoelstellingen steeds belangrijker worden. Er is meer aandacht voor gezondheid en een duurzame toekomst. Dit betekent dat Dijk en Waard inzet op actieve en duurzame mobiliteit zoals lopen, fietsen, openbaar vervoer en elektrisch vervoer.

Met het vastgestelde nieuwe integrale parkeerbeleid heeft de gemeente een instrument in handen om toekomstgericht in te kunnen spelen op zowel gebiedsontwikkelingen als de bestaande woonomgeving.

Veiligheid van alle verkeersdeelnemers staat onder druk. De ongevallencijfers zijn de afgelopen tijd weer gestegen. Er wordt vanuit de samenwerking met de politie meer geïnvesteerd in het voorkomen van ongevallen. Meer campagnes, e-bike fietslessen en verkeerslessen op scholen kunnen daaraan bijdragen. Naast preventieve inzet is het inrichten van de openbare ruimte ook onderdeel. Bij (toekomstige) herinrichtingen kijken we hoe we werk met werk kunnen maken om Dijk en Waard veiliger te maken voor alle verkeersdeelnemers.

Programmadoelstellingen voor 2025

Goede aansluiting op het (boven)regionale netwerk van weg- infrastructuur en spoor:

1. Voorbereiding van de korte termijn maatregelen N242 in combinatie met groot onderhoud dat plaatsvindt in 2027/2028. Nader onderzoek naar maatregelen op middellange en lange termijn op de N242.
2. Ontwikkeling van een modern OV-knooppunt Dijk en Waard in samenwerking met ProRail, NS en provincie.
3. Planvorming en aanleg van regionale doorfietsroutes. Voor 2025 staat de doorfietsroute Gedempte Veert in de planning.

Een verkeersveilige, toegankelijke en gezonde woon- en leefomgeving:

- Implementatie van maatregelen uit het Regionale Mobiliteitsprogramma. Met dit programma wordt ook invulling gegeven aan het landelijke Energie-en Klimaatakkoord. Op lokaal niveau is dit onderdeel uitgewerkt in ons 'Uitvoeringsprogramma CO2 neutraal' (zie ook programma 7).

Verkeersveilige woonomgeving en verbeteren verkeersveiligheid:

- Bij herinrichtingen/ wijkreconstructies worden wegen toekomstgericht en verkeersveiliger ingericht en ontwikkeld voor alle gebruikers.

Uitvoeren van het Omgevingsprogramma mobiliteit.

- Implementatie van maatregelen uit het in 2024 vastgestelde integraal parkeerbeleid. Waaronder het digitaliseren van de uitgifte van parkeervergunningen, de invoering van nieuwe parkeertarieven en de uitbreiding van betaald parkeren naar Stationskwartier.

Aanvragen nieuw beleid

		Bedragen x €1000			
Programma 2 - Ambities		2025	2026	2027	2028
2.1	Regionale Investerings Agenda Mobiliteit Regio Alkmaar	0	0	0	5.000

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

3 Economie

Doeners en makers. Zonder opscheppen en overdrijven. Dijk en Waard heeft een sterke economische positie in de regio met ruim 33.000 banen. Onze ondernemers betekenen meer voor ons dan werkgelegenheid en een inkomen voor hun personeel. Ze bouwen letterlijk en figuurlijk mee aan Dijk en Waard en we laten zien dat we daar trots op zijn. Meer werkgelegenheid in onze regio vinden we van groot belang. Dit met het oog op de groei van het aantal inwoners de komende jaren. In de (nog vast te stellen) Strategische omgevingsvisie geven we richting aan hoe we in de toekomst willen omgaan met de ontwikkeling van, en vraag naar ruimte op onze bedrijventerreinen.

Met het toekennen van de Regiodeal door het Rijk van € 32,5 miljoen voor 17 gemeenten en andere deelnemende partijen (zoals het onderwijs, ondernemers, Greenport etc.) in Noord-Holland-Noord zien wij extra (financiële) mogelijkheden. De Regiodeal is bedoeld om de brede welvaart voor Noord-Holland-Noord (Van Uitgeest tot en met Texel) te verbeteren op drie thema's: 'beter leren, beter werken, beter leven'. De investering van het Rijk is gebaseerd op 50% cofinanciering door de indieners van projecten. Wij willen dan ook een veerkrachtige, toekomstbestendige, innovatieve en duurzame economische ontwikkeling die bijdraagt aan zowel werkgelegenheid als brede welvaart voor de inwoners van Dijk en Waard en in de hele regio.

Ontwikkelingen

Recreatie en toerisme

Nederland als vakantiebestemming en dagjes uit in de eigen omgeving zijn belangrijker geworden. Binnen Regio Alkmaar is een toeristische visie opgesteld die inspeelt op de kansen die we zien, maar die ook de balans zoekt met de natuur.

Met het oog op ons groeiend aantal inwoners, wordt recreatie in onze nabije omgeving belangrijker. Hier spelen we op in door het versterken van de wandel-, vaar- en fietsmogelijkheden. Er is verder steeds meer aandacht voor natuur, cultuurhistorie, gezondheid, duurzaam en sociaal.

Arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt is groter geworden. Er is schaarste aan personeel in nagenoeg alle economische sectoren.

Duurzame economische ontwikkeling

De komende jaren blijft de aandacht gericht op het verder opbouwen van de samenwerking met ondernemersverenigingen en het beroepsonderwijs (triple helix model). De verduurzaming van bedrijventerreinen en het stimuleren van compacte winkelgebieden maken hier deel van uit.

Wat op dit moment de volle aandacht heeft is de netcongestie. Bedrijven kunnen hierdoor niet aangesloten worden op het energienetwerk. Samen met de provincie en de netbeheerders wordt hieraan gewerkt.

Programmadoelstellingen voor 2025

Dijk en Waard heeft een duurzaam en aantrekkelijk vestigings- en ondernemersklimaat

- Hierbij denken we voor 2025 aan de doorontwikkeling van bedrijventerreinen Breekland en de Vaandel. In regionaal verband wordt afstemming gezocht en kijken we naar intensivering van- en nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen zoals ook in de (nog vast te stellen) Strategische omgevingsvisie is opgenomen.

In Dijk en Waard zijn onderwijs, arbeidsmarkt en gemeente goed op elkaar aangesloten (triple helix model).

- Via de programmalijnen uit de Regiodeal (beter leren, beter werken en beter leven) kan onze gemeentelijke rol als verbinder tussen onderwijs en bedrijfsleven verder opgepakt worden.
- De regiodeal kan een impuls geven om uitvoering te geven aan de drie actielijnen uit de Human Capital Agenda NHN:
 - Aantrekken en behouden van talent voor de regio;
 - Blijven doorvoeren van innovaties in het onderwijs en in de beroepspraktijk;
 - Professionaliseren van hr-beleid en arbeidsmarktcommunicatie bij het mkb.

Dijk en Waard biedt veel mogelijkheden voor inwoners en bezoekers om te recreëren op het gebied van natuur, water en groen.

- Stimulering van (nieuwe) mogelijkheden om te recreëren, zoals Dijk en Waard ontwikkelt met water en de Visie Kanaalpark. Zie ook Programma 5 Sport, Cultuur, Recreatie en Openbare Ruimte.
- Intensieve samenwerking in de regio en uitvoering van de (in 2024 vast te stellen) nieuwe regionale visie voor toerisme en recreatie 2025 en verder.

Onze winkelcentra zijn veilig, toegankelijk, plezierig en aantrekkelijk voor winkelend publiek.

- De ambities en acties zoals verwoord in de visie werklocaties en de retailvisie geven we verder vorm.

Aanvragen nieuw beleid

Bedragen x €1000				
Programma 3 - Ambities	2025	2026	2027	2028
3.1 Alton gebiedsakkoord	145	145	145	145
3.2 Regio Deal NHN	100	100	25	25
Totaal Programma 3 - Ambities	245	245	170	170

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

4 Onderwijs

In Dijk en Waard krijgen kinderen en jongeren alle kansen zich optimaal te ontwikkelen en hun talenten te ontplooiën, ongeacht hun achtergrond of beperking. Een belangrijk voorbeeld hiervan is het in 2023 geopende Expertisecentrum Passend Onderwijs in Heerhugowaard, waarin onderwijs en zorg worden gecombineerd. Dijk en Waard is daarmee de eerste gemeente in Nederland.

Het is belangrijk dat kinderen via school in contact komen met sport, kunst en cultuur waaronder muziek. Ook kwetsbare kinderen zijn lid van een sport- of cultuurvereniging of nemen deel aan andere naschoolse activiteiten en hebben op die manier naast een zinvolle vrijetijdsbesteding de mogelijkheid zichzelf te ontwikkelen. De schoolcarrière van leerlingen sluit aan op hun wensen en mogelijkheden, en biedt hen de kans het beste uit zichzelf te halen. Zij slagen erin een goede positie te verwerven op de arbeidsmarkt en economisch zelfstandig te worden.

Samen met onze strategische partners bouwen we aan goede verbindingen tussen onderwijs en zorg, om eventuele problemen bij jongeren zo vroeg mogelijk te voorkomen. Als vanzelfsprekend pakt ook het onderwijs haar rol in het benutten van al haar mogelijkheden waardoor leerlingen een gelijke kans krijgen in de vertrouwde veilige omgeving van de school. Dijk en Waard onderscheidt zich door een groot aanbod middelbaar beroepsonderwijs. Een goede samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en gemeente is belangrijk. Daarom hebben we als gemeente een actieve rol in de zogenoemde triple helix (zie Programma 3 Economie). Onderwijs heeft een direct verband met Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte en Programma 6 Sociaal domein. Samen vormen zij het sociaal domein. Het onderwijs vormt een fundament voor de sociale basis. Goede onderwijshuisvesting is een onlosmakelijke voorwaarde voor goed onderwijs.

Ontwikkelingen

Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk

Vanaf 1 augustus 2025 zal het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk van kracht zijn. Deze wet richt zich op het begeleiden van jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt naar economische zelfstandigheid.

Nieuwkomersonderwijs

De afgelopen twee jaar heeft de regio een aanzienlijke toename gezien van nieuwkomers in het onderwijs. Scholen ervaren uitdagingen bij het voorzien van passend onderwijs voor deze groep, wat soms resulteert in wachtlijsten voor jongeren. Na één of twee jaar onderwijs in het basis- of voortgezet/beroepsonderwijs, stromen leerlingen vaak door naar regulier onderwijs. Echter, veel van deze jongeren hebben nog niet voldoende beheersing van de Nederlandse taal, wat leidt tot een verhoogd risico op uitval, vooral tijdens stages en leerwerktrajecten. Dit signaal wordt ook opgepikt door scholen in Dijk en Waard. Sommige scholen hebben ervoor gekozen om de leerlingen langer op school te houden, ondanks het ontbreken van aanvullende bekostiging vanuit het Rijk. De hoge instroom en de daarmee gepaarde kosten maken deze aanpak echter niet voor elke school haalbaar. Deze ontwikkelingen zijn momenteel onderwerp van discussie op diverse (beleids)tafels.

Toename kinderen met zorg in de kinderopvang

In de kinderopvang is landelijk een toename zichtbaar van kinderen (uit gezinnen) met zorgvragen. De toename geldt voor alle opvangvormen, te weten de dagopvang, de peuteropvang (met voorschoolse educatie) en de buitenschoolse opvang. Waar mogelijk biedt de kinderopvang passende ondersteuning aan kinderen op het gebied van onder andere de spraak/taalontwikkeling, de sociale, emotionele en motorische ontwikkeling. Echter, het aantal kinderen met ondersteuningsvragen en de complexiteit van de vragen neemt toe. Hierdoor zijn de pedagogisch professionals niet meer in staat om in al deze (complexe) hulpvragen te ondersteunen, en daarnaast de gewenste en benodigde aandacht te richten op de kinderen in de groep. Landelijk wordt onderzocht wat er nodig is om kinderopvang mogelijk te maken voor kinderen met een extra hulp- of ondersteuningsbehoefte, de zogenoemde inclusieve kinderopvang.

Kwaliteitsverbetering voorschoolse educatie

Ministerie OCW en SZW zijn momenteel aan het onderzoeken hoe de educatieve kwaliteit van voorschoolse educatie verbeterd kan worden. (Demissionair) minister van Onderwijs heeft voorkeur gegeven aan het scenario waarbij bestaande toezicht van de GGD op voorschoolse educatie (basisvereisten Wet kinderopvang) wordt uitgebreid met het toezicht op de educatieve kwaliteit. Hiermee wordt de taak overgeheveld van de Inspectie van het Onderwijs naar de GGD en komt het signaalgestuurde toezicht te vervallen. Ondanks dat de start van deze mogelijk nieuwe situatie gepland staat voor 1 januari 2027 heeft deze ontwikkeling mogelijk in 2025 (financiële) gevolgen voor de gemeente.

Versterking ondersteuningsstructuur in de voorschoolse periode

Vanuit het Uitvoeringsprogramma Onderwijskansen Dijk en Waard 2023-2026 zet de gemeente in schooljaar 2024/2025 in op het versterken van de ondersteuningsstructuur voor kinderen van 2 tot 4 jaar in de voorschoolse periode. De gemeente is in het kader van het integraal jeugdbeleid verantwoordelijk voor een sluitend netwerk van hulp, zodat kinderen op effectieve en efficiënte wijze de hulp en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Voor de voorschoolse educatie is het van belang dat er ook een sluitend netwerk is voor peuters, zodat voorscholen en ouders van peuters hier gebruik van kunnen maken als dit nodig is. In 2025 wordt de hulpstructuur voor peuters geëvalueerd en worden er aanbevelingen gedaan voor verbetering.

Vervolg van projecten Nationaal Programma Onderwijs

Het einde van het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs) is in zicht. Het steunpakket, bedoeld om de achterstanden als gevolg van de coronacrisis op te vangen, loopt na het schooljaar 2024/2025 af. In 2024 vindt een evaluatie plaats van lopende projecten, waarna aan de hand van de resultaten mogelijk een voorstel voor structurele borging wordt gedaan in de voorjaarsrapportage 2025.

Herijking regionale uitvoeringsagenda Passend Onderwijs - jeugd 2025 - 2028

De regionale uitvoeringsagenda passend onderwijs - jeugd 'Meer dan de som der delen' loopt tot en met 2024. Dit voorjaar is deze uitvoeringsagenda geëvalueerd. Momenteel wordt er een herijkte uitvoeringsagenda opgesteld voor de komende 4 jaar (2025 tot en met 2028). Hierin worden de ambities voor de komende 4 jaar rondom passend onderwijs en aansluiting jeugdhulp en onderwijs opgenomen. De herijkte uitvoeringsagenda bevat naar verwachting een doorzetting en aanscherping van de ambities die tot en met 2024 waren vastgelegd.

Brugfunctie tussen onderwijs en het gezin

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft begin 2024 een subsidieregeling opengesteld voor het aanstellen van brugfunctionarissen in het onderwijs. Met de inzet van deze brugfunctionaris kan het gezin vroegtijdig ondersteuning krijgen bij vragen en zorgen die niet direct met onderwijs te maken hebben. Schoolbesturen konden zelf tot medio februari een aanvraag voor deze subsidieregeling indienen. Voorwaarde voor het ontvangen van de subsidie is dat de school met de gemeente afstemt over de samenwerking van deze brugfunctionaris met de lokale toegang van de gemeente. Dit raakt ook aan programma 6 'sociaal domein'.

Realisatie toekomstbestendig onderwijshuisvesting

Goede onderwijshuisvesting is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Door de groei van het aantal woningen en daarmee het aantal inwoners neemt de behoefte aan onderwijshuisvesting toe. Bovendien is vernieuwing van de bestaande onderwijshuisvesting nodig om het onderwijs goed te kunnen faciliteren. Het in 2024 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) is de leidraad voor de vervangings- en uitbreidingsoperatie in het basisonderwijs en de accommodaties voor het bewegingsonderwijs. Daarnaast is er behoefte om het voortgezet onderwijs goed in kaart te brengen. Dit ook met het oog op de verbinding tussen voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en bedrijvigheid.

Programmadoelstellingen voor 2025

De doelstellingen uit het Integraal beleidskader sociaal domein zijn overkoepelend tot en met 2027. In de kadernota wordt de focus aangebracht op de volgende geconcretiseerde doelstellingen voor 2025.

Een sterke sociale basis (route 1 Integraal beleidskader sociaal domein)

1. Het stimuleren van een schoolloopbaan die aansluit bij de individuele wensen en mogelijkheden van leerlingen, waardoor het aantal voortijdig schoolverlaters verminderd.
2. De verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt versterken, waardoor arbeidsmarktpotentieel van leerlingen verhoogd en behouden wordt in Dijk en Waard.

Passende ondersteuning dichtbij de inwoners (route 2 Integraal beleidskader sociaal domein)

- Het bieden van ondersteuning en begeleiding aan volwassenen die moeite hebben met het vinden van passend aanbod om hun educatieve doelen te bereiken en basisvaardigheden te verbeteren.

Toekomstbestendige onderwijshuisvesting

- Het realiseren van toekomstbestendige onderwijshuisvesting, middels het Integraal Huisvestingsplan onderwijs en het Masterplan voortgezet onderwijs, als randvoorwaarde voor passende opvang, onderwijs en bewegingsonderwijs voor ieder kind.

Aanvragen nieuw beleid

Bedragen x €1.000				
Programma 4 - Ambitie	2025	2026	2027	2028
4.1 Integraal huisvestingsplan	100	0	0	0

Bedragen x €1.000				
Programma 4 - Wens	2025	2026	2027	2028
4.2 Dijk en Waard On Stage	0	35	35	35
4.3 Voortgezet Onderwijs (VO) masterplan	pm	pm	pm	pm
Totaal Programma 4 - Wens	0	35	35	35

Bedragen x €1.000				
Programma 4 - Organisatie en personeel	2025	2026	2027	2028
4.4 Verbinding onderwijs en arbeidsmarkt	110	110	110	110

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

5 Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Sport, kunst & cultuur en recreatie zijn belangrijke bouwstenen voor een sterke sociale basis. Het aanbod in Dijk en Waard zorgt voor plezier bij inwoners en draagt bij aan ontwikkeling van vaardigheden, de mentale en lichamelijke gezondheid, welzijn, zelfredzaamheid, participatie, integratie, sociale cohesie, leefbaarheid en het voorkomen van eenzaamheid.

Sport en cultuur hebben een directe relatie met Programma 4 Onderwijs en Programma 6 Sociaal domein. Samen vormen zij het sociaal domein. Onze strategische partners zijn cruciaal om onze doelstellingen op onder andere het gebied van kunst en cultuur te realiseren. Ook de openbare ruimte speelt een belangrijke rol bij bewegen en gezondheid. Een openbare ruimte met een goede staat van het onderhoud nodigt uit om naar buiten te gaan, te ontmoeten, te bewegen en plezier te maken.

In Dijk en Waard creëren we samen een vitale samenleving, waarin cohesie, vertrouwen en communicatie centraal staan. Waarin inwoners elkaar helpen, steunen en motiveren om het beste uit hun leven te halen. Waarin iedereen meedoet naar eigen kunnen en uitgenodigd wordt om samen actief te zijn.

De inzet voor de sociale basis heeft als doel dat alle inwoners van Dijk en Waard zoveel als mogelijk voor zichzelf en voor elkaar zorgen en dat zij onderdeel zijn van een sociaal netwerk. Hiervoor is een breed en laagdrempelig aanbod van activiteiten en ondersteuning nodig, liefst in de eigen buurt of wijk en goed bereikbaar voor onze inwoners. Dat kunnen wij niet zonder de inzet van het verenigingsleven, bewonersinitiatieven, vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties. Het aanbod van voorzieningen bestaat ook uit aantrekkelijk groen, goed ingerichte recreatiegebieden en ons cultureel erfgoed. Deze zijn goed onderhouden met oog voor biodiversiteit, uitnodigend en toegankelijk om te verblijven, te bewegen en te ontspannen. De voorzieningen groeien mee met de ontwikkeling van de gemeente.

Sport en cultuur maken een essentieel onderdeel uit van de sociale basis. Daarom zetten we met Route 1 van het Integraal beleidskader Sociaal domein in op het versterken hiervan.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen sport

Sportareaal verbreden en openstellen binnensport- en buitensportaccommodaties

Er is een groeiende erkenning van het belang van breed toegankelijke sportfaciliteiten, wat leidt tot initiatieven voor het uitbreiden en openstellen van zowel binnen- als buitensportaccommodaties. De open sportparken en open sporthallen zijn daar voorbeelden van.

Inclusief sporten stimuleren

Inclusiviteit is een thema dat veel aandacht krijgt. Inclusiviteit in de sport wordt bevorderd door beleid en programma's gericht op het toegankelijk maken van sport voor iedereen. Waar nodig zoeken wij hiervoor de regionale samenwerking op.

Talentontwikkeling en stimuleren van topsport

Talentontwikkeling en de ondersteuning van topsport worden gezien als essentiële componenten voor het succes van de Nederlandse sport. Het ondersteunen van talentontwikkeling, van de breedtesport tot aan topsport, is van belang voor het behalen van sportieve successen op zowel lokaal als nationaal niveau.

Ontwikkelingen cultuur

Versterken van de culturele (basis)infrastructuur

Om voor kunst en cultuur tenminste het huidige kwaliteitsniveau te behouden en de verenigingen en de onderlinge samenwerking te versterken wordt het uitvoeringsprogramma Cultuur uitgewerkt. Ook wordt via een nog te ontwikkelen Culturele UITagenda zichtbaarder wat er allemaal bestaat en mogelijk is op het gebied van kunst en cultuur. Daarnaast is het beheer van De Binding belegd bij Cool kunst en cultuur, zodat deze locatie beter benut wordt. In 2024 wordt hiervoor een plan opgesteld. Wat dit financieel betekent voor 2025 en verder, wordt bij de begroting meegenomen. Verder wordt met de culturele sector gekeken naar de behoefte aan ruimte en worden één of meer creatieve broedplaatsen opgezet.

In 2024 is Noord-Holland Noord door het Rijk erkend als cultuurregio. De komende jaren worden rond het thema Water en Ambachten nieuwe activiteiten en/of evenementen gestart waar verleden, heden en toekomst samenkomen.

Cultuur als preventie en onderdeel van de sociale basis

Kunst en cultuur verrijkt het leven en draagt bij aan ontmoeting en zingeving. Men ziet steeds meer dat cultuur een middel kan zijn bij maatschappelijke opgaven (onder andere eenzaamheid, mentale gezondheid, laaggeletterdheid, depressiviteit). Dit vraagt om verdere samenwerking met het onderwijs, welzijnswerk en zorgorganisaties en om een gerichte aanpak per doelgroep. Als aanvulling op het project Welzijn op Recept wordt Cultuur/Kunst op Recept toegevoegd. Verder is er nadrukkelijk aandacht voor de fysieke en financiële toegankelijkheid van activiteiten.

Ontwikkeling en recreatie en cultureel erfgoed

Het aanbod van voorzieningen bestaat ook uit aantrekkelijk groen, goed ingerichte recreatiegebieden en ons cultureel erfgoed. Deze zijn goed onderhouden met oog voor biodiversiteit, uitnodigend en toegankelijk om te verblijven, te bewegen en te ontspannen.

Het Geestmerambacht, de Groene Loper en het Park van Luna zijn voor inwoners van Dijk en Waard en Alkmaar belangrijke natuur- en recreatiegebieden. Samen met onze parken geven we onze inwoners dicht bij huis ruimte, rust en recreatiemogelijkheden. Deze gebieden zijn daarnaast óók belangrijk voor het behoud van biodiversiteit en als leefgebied van plant, dier en mens.

Naast recreatiegebieden biedt ook ons erfgoed mogelijkheden om als inwoner van te genieten en te beleven. Dan hebben we het over diverse musea, monumenten, kerken, historische gebouwen en onze landschappen. Het in 2025 aan de raad te bieden Erfgoedbeleid geeft handvatten hoe we als gemeente willen omgaan met ons erfgoed.

Ontwikkelingen openbare ruimte

Een goed ingerichte buitenruimte nodigt uit tot bewegen en ontmoeten. Een schone, leefbare en veilige buitenruimte is daarom van belang voor onze samenleving. Dijk en Waard is een groeiende gemeente. Graag willen we de mogelijkheden tot recreëren in de stad, nabij groen, natuur en water op orde hebben. Dit betekent dat ook de voorzieningen in de buitenruimte mee zullen moeten groeien om in het bovenstaande te kunnen blijven voorzien. Klimaatadaptatie, biodiversiteit en de Kaderrichtlijn Water (KRW) vragen op dat vlak om een actieve inzet. Het Integraal Beleidsplan Openbare ruimte 2024-2033, dat eind 2023 is vastgesteld, is samen met het uitvoeringsplan beleid openbare ruimte leidend voor de inrichting, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

De vraag naar mogelijkheden voor specifieke begrafenissen (cultuur gerelateerd) neemt toe. Dit is op dit moment niet op iedere gemeentelijke begraafplaats mogelijk en uitbreiding van het aanbod is wenselijk.

Hittestress maakt onderdeel uit van klimaatadaptatie en wordt als zodanig meegenomen in projecten als onderdeel van op te stellen klimaatadaptatieplannen die bij projecten moeten worden gemaakt. Dit geldt zowel voor interne- als externe projecten. In de pilot Molenwijk NO wordt dit thema meegenomen. Aan de hand van hittestresskaarten wordt gekeken waar de problemen zich voordoen en welke maatregelen nodig zijn.

Programmadoelstellingen voor 2025

Een sterke sociale basis (route 1 Integraal beleidskader sociaal domein)

De doelstellingen uit het Integraal beleidskader sociaal domein zijn overkoepelend tot en met 2027. In de kadernota wordt de focus aangebracht op de volgende geconcretiseerde doelstellingen voor 2025.

Sport

1. Sporten is voor iedereen in Dijk en Waard financieel en fysiek mogelijk, ongeacht leeftijd, achtergrond of beperking.
2. In Dijk en Waard zijn alle sportverenigingen en accommodaties goed onderhouden en voor iedereen toegankelijk.
3. Dijk en Waard is ondersteunend aan ambities van talentvolle (top)sporters.

Cultuur

1. Inwoners van Dijk en Waard weten wat er op het gebied van kunst en cultuur aanwezig is en georganiseerd wordt, zodat meer inwoners deelnemen en/of lid zijn.
2. Creativiteit, samenwerking en talentontwikkeling wordt gestimuleerd via één of meer broedplaatsen en bij De Binding.
3. Er is een breed aanbod van culturele activiteiten gericht op maatschappelijke opgaven (o.a. eenzaamheid, mentale gezondheid en laaggeletterdheid).

Recreatie (zie programma 3) en Erfgoed

1. Uitvoering geven aan het in het eerste kwartaal 2025 aan te bieden erfgoedbeleid aan de raad.

Openbare ruimte

1. Uitvoering geven aan het Integraal beleidsplan openbare ruimte en bijbehorend Uitvoeringsplan Integraal beleid openbare ruimte. Dit plan kent een looptijd van tien jaar (2024 – 2033).
2. in 2025 onderzoeken wij de mogelijkheden op de gemeentelijke begraafplaatsen voor specifieke begrafenissen (cultuur gerelateerd). En waar mogelijk in 2025 ter besluitvorming voorgelegd en doorgevoerd.
3. Uitvoering geven aan de Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda regio Alkmaar en Beleidsplan klimaatadaptatie Dijk en Waard.

Aanvragen nieuw beleid

Bedragen x €1000

Programma 5 - Ambities		2025	2026	2027	2028
5.1	Cultuurregio / thema Water	150	0	0	0
5.2	Doorontwikkeling Museum Broekerveiling naar scenario 3	1.220	20	20	20
5.3	Erfgoedbeleid	30	30	0	0
5.4	Herschikken Sportpark de Kabel	0	51	116	272
Totaal Programma 5 - Ambities		1.400	101	136	292

Bedragen x €1000

Programma 5 - Wens		2025	2026	2027	2028
5.5	Sportgala	pm	pm	pm	pm
5.6	Uitvoeringsprogramma Cultuur	70	60	60	60
Totaal Programma 5 - Wens		70	60	60	60

Bedragen x €1000

Programma 5 - Organisatie en personeel		2025	2026	2027	2028
5.7	Capaciteitsuitbreiding Sportbeleid	97	97	97	97

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

6 Sociaal domein

Voor de gemeente Dijk en Waard is de transformatie binnen het sociaal domein één van de belangrijkste opgaven. Deze transformatieopgave richt zich op een sterke, gezonde en vitale samenleving voor onze inwoners.

Ontwikkelingen

Een sterke sociale basis (route 1 Integraal beleidskader)

Voorzieningen in de wijk voor ontmoeting

In 2024 wordt een onderzoek opgestart naar de behoefte aan, en dekkingsgraad van ontmoetingsplekken in de gemeente. Een nadere aanpak wordt bepaald aan de hand van het onderzoeksresultaat en de aanbevelingen, waar mogelijk ook meer financiële middelen voor benodigd zijn.

Zowel vanuit Veiligheid (zie programma 1: weerbare jeugd) als vanuit het ambulant jongerenwerk komt het signaal dat er meer behoefte is aan locatiegebonden jongerenwerk. Om de jeugd veilig en weerbaar te laten opgroeien is het van belang dat de jongeren een plek hebben waar zij elkaar kunnen ontmoeten, voornamelijk wanneer de thuissituatie niet als prettig ervaren wordt. De gemeente pakt hierin meer regie door deze ontmoetingen ook te laten begeleiden door het jongerenwerk. Momenteel is de opdracht van MET welzijn beperkt tot het ambulant jongerenwerk en zit het locatiegebonden jongerenwerk niet in de opdracht. Dit is wel noodzakelijk om de inlooplocaties succesvol te laten verlopen.

In een sterke sociale basis is plaats voor diversiteit en zijn de voorzieningen idealiter ingericht op al onze inwoners, ook degenen met een beperking. De uitvoering van het antidiscriminatiebeleid dat in 2024 wordt ontwikkeld vindt plaats vanaf 2025. In het kader van inclusie wordt de toetsing van (openbare) gebouwen en voorzieningen op toegankelijkheid voor mensen met een beperking geharmoniseerd en uitgebreid naar Langedijk.

Versterken sociale cohesie

In 2024 zijn ervaringen opgedaan met een aantal pilots community building. Hierdoor werd het mogelijk om extra in te zetten op het versterken van sociale cohesie rond aandachtsgroepen in de wijk. De opgedane kennis en goede ervaringen willen we borgen.

Sterke stijging aantal nieuwkomers

Verwacht wordt een sterke toename van het aantal nieuwkomers dat (vanuit wettelijke taak) opvang en huisvesting moet worden geboden (Oekraïners, asielzoekers, statushouders). Aangezien de capaciteitsgrenzen van de opvang in zicht zijn, en het ingewikkeld is voor de gemeente om aan zijn taakstelling voor statushouders te voldoen, ligt hier een grote uitdaging voor Dijk en Waard. De toename van nieuwkomers heeft ook effect op de uitvoering sociaal domein, zowel binnen onze organisatie als ook daarbuiten. Hoeveel extra inzet het vergt, zal gaandeweg blijken.

Langer zelfstandig wonen

De gemeente Dijk en Waard bereidt zich voor op een toekomst waarin steeds meer mensen langer zelfstandig wonen, ook als ze hulp of ondersteuning nodig hebben. De bevolking van de

gemeente groeit en mensen worden steeds ouder. Meer ouderen blijven tot op hoge leeftijd zelfstandig wonen en ontvangen hulp in de thuissituatie. Ook andere groepen met een hulp- of ondersteuningsvraag, zoals mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking en mensen met psychische problemen, blijven langer zelfstandig wonen of gaan sneller weer thuis wonen na verblijf in een instelling. Er komen steeds minder werkenden ten opzichte van het aantal mensen dat hulp en ondersteuning nodig heeft. Hierdoor neemt de beschikbaarheid van professionele hulp af. Mede hierdoor groeit het beroep op eigen regie, mantelzorg en samenredzaamheid.

De gemeente wil samen met stakeholders invulling geven aan deze opgave. De woonzorgvisie geeft hierin richting aan. Met onze strategische partners, zoals wooncorporaties en zorg- en welzijnspartijen, wordt op de verschillende overlegtafels invulling gegeven aan thema's als het realiseren van voldoende woningen en woonvormen, het stimuleren en ondersteunen van mantelzorg, het realiseren van voorzieningen en diensten die het langer thuis wonen ondersteunen, de inrichting van de openbare ruimte en de manier om professionele en informele zorg en welzijn te organiseren.

Preventie en ketenaanpak

Een integrale aanpak van zorg en preventie moet mensen helpen gezond te blijven of gezond te worden. Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) gaat over het toegankelijk houden van zorg voor mensen met een kwetsbare gezondheid of (chronische) ziekte. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is bedoeld om gezonde inwoners te helpen zo lang mogelijk gezond te blijven. De regionaal samenwerkende gemeenten geven invulling aan het IZA. Centraal hiervoor staan de vijf ketenaanpakken: Valpreventie, Kansrijke start, Kind naar gezond gewicht, Overgewicht en obesitas bij volwassenen en Welzijn op recept. Lokaal doen we dit binnen GALA. Daar waar overlap is in aanpak, zorgaanbieders of andere partners op regioniveau zoeken we naar onderlinge verbinding, samenwerking en kennisdeling.

Vervoersvereniging Dijk en Waard: groei en verduurzaming

De vervoersvereniging HugoHopper is een voorliggende voorziening voor onze inwoners. Het aantal leden en het gebruik neemt elk jaar toe en dat vergt uitbreiding van het aantal voertuigen. Daarnaast is een deel van hun wagenpark aan vervanging toe en wil men de voertuigen verduurzamen.

Passende ondersteuning dichtbij de inwoners (route 2 Integraal beleidskader)

Stevig lokaal team

Het Programma Stevig lokaal team geeft uitvoering aan de ambitie om laagdrempelige en passende ondersteuning te bieden aan inwoners met een hulpvraag. Het betreft hier dan ook de doorontwikkeling van het lokaal team (ook wel: gebiedsteams) met onze netwerkpartners en de plaats van het Sociaalplein hierin. Het Integraal beleidskader en de landelijke Hervormingsagenda dragen op tot deze doorontwikkeling van het lokaal team. De doorontwikkeling van het lokaal team brengt een andere manier van werken met zich mee: meer in verbinding met de inwoner, de sociale basis en de wijk. Een aanpak dat aansluit bij de manier van werken die Dijk en Waard met dorps- en wijkgericht werken voorstaat.

Kwalitatieve en beheersbare hulp en ondersteuning (route 3 Integraal beleidskader)

Hervormingen

Hervormingen zijn hard nodig om jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben zo snel mogelijk passende hulp te bieden. De Landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 bevat maatregelen die moeten leiden tot duurzame verbetering en kostenreductie binnen de jeugdhulp. Dijk en Waard voert deze hervormingsagenda integraal en sociaal domein breed uit. In eerste instantie richten gemeenten zich op een drietal maatregelen. Ten eerste de regionale samenwerking en standaardisatie, ten tweede de toegang en stevige teams en als derde het terugdringen van residentiële jeugdhulp.

In het kader van de regionale samenwerking moet de governance voor de inkoop en contractmanagement in onze regio worden geborgd. Daarnaast wordt het belang erkend om in de regio integraal te gaan werken. Hoe de integrale werkwijze in het belang van onze inwoners in de praktijk kan worden vormgegeven wordt nader verkend.

Die samenhang is er ook op het gebied van de doorontwikkeling van toezicht en handhaven van de rechtmatige en kwalitatieve uitvoering van de Wmo en Jeugdwet. Met de opbouw van de regionale samenwerking en de ontwikkeling van het toezichts- en handhavingsbeleid gedurende de voorgaande jaren komt in 2025 de doorontwikkelfase waarin de toezichthouders en gemeentelijke organisaties slagvaardiger kunnen zijn.

Zodra meer duidelijkheid door het Rijk gegeven wordt volgt ook implementatie van de reikwijdte (wetgeving en kaders), data en monitoring en het nieuwe financieringsmodel. In Dijk en Waard vindt al een nadere verkenning plaats van de mogelijkheden in verordeningen en beleidsregels, alsook in data en monitoring.

Dekkend zorglandschap

Dijk en Waard wil gaten in het zorglandschap voorkomen. De bewegingen die ingezet worden in het kader van de transformatie vergen ook vaak investeringen. Het terugdringen van residentiële jeugdhulp brengt meer inzet en investeren op ambulantisering met zich mee. Regievoering op het zorglandschap is belang.

Nieuwe inkoop maatwerkvoorzieningen Wmo

De uitgaven op maatwerkvoorzieningen Wmo stegen de afgelopen jaren. Met name bij de maatwerkvoorziening Begeleiding lag een sterke stijging in 2023. In 2025 wordt de nieuwe inkoop Begeleiding, dagbesteding, beschermd wonen en beschermd thuis uitgevoerd. Ook wordt ingezet op de ontwikkeling van nieuwe goedkopere producten, slimme samenwerkingen met onder andere de informele zorg en voorliggende voorzieningen. Bijvoorbeeld in de vorm van collectieve algemene voorzieningen zoals de gemeente dat eerder had met de dienstenvouchers.

Bestaanszekerheid

Dijk en Waard zet in op bestaanszekerheid. Bestaanszekerheid gaat niet alleen over zekerheid van inkomen, maar ook om de zekerheid van een eerlijke verdeling van welvaart, de zekerheid gelijke kansen te hebben en de zekerheid van een netwerk om je heen, zodat je weet dat je er mag zijn. Landelijk is door gemeenten, publieke dienstverleners en maatschappelijke organisaties een oproep gedaan aan het nieuw te vormen kabinet om bestaanszekerheid hoog op de agenda te zetten. Zij pleiten voor stevige hervormingen die zich richten op:

- a. dat inwoners zich verzekerd zien van voldoende inkomen,
- b. dat we investeren in werk en werkzekerheid,
- c. dat er sprake is van een zeker en voorspelbaar inkomen
- d. dat er sprake is van begrijpelijke rechten en plichten en eenvoudige toegang
- e. dat de basis op orde is en dat er maatwerk beschikbaar is als dat nodig is.

Op basis van de bevindingen van de eindevaluatie pilot armoedebeleid zal ingezet worden op het versterken van de bestaanszekerheid. Dat wat werkt zal worden voortgezet. In de pilot betreft het de voorzieningen zoals de verhoging budget DijkenwaardPas, de integrale aanpak sociaal domein en het verder inzetten op preventie en vroegsignalering van armoede en schulden.

Kinderopvang (toezicht en handhaving Wet kinderopvang)

Vanuit het Rijk zijn verschillende ambities geformuleerd om de kwaliteit van de kinderopvang verder te verbeteren (o.a. traject 'Herijking kwaliteitseisen' en verbetertraject gastouderopvang). Dit zou kunnen leiden tot een verandering van wet- en regelgeving en daarnaast ook veranderingen in toezicht en handhaving tot gevolg kunnen hebben.

Programmadoelstellingen voor 2025

De doelstellingen uit het Integraal beleidskader sociaal domein zijn overkoepelend tot en met 2027. In de kadernota wordt de focus aangebracht op de volgende geconcretiseerde doelstellingen voor 2025.

Een sterke sociale basis (route 1 Integraal beleidskader)

1. Het versterken van het voorliggend veld, preventie en inzet van laagdrempelige, collectieve voorzieningen, waaronder jongerenwerk.
2. Het realiseren van voldoende passende woningen voor ouderen en andere aandachtsgroepen in wijken met voldoende voorzieningen waar mensen naar elkaar omkijken.

Passende ondersteuning dichtbij de inwoners (route 2 Integraal beleidskader)

1. Het versterken van de samenwerking tussen het lokaal team en vindplaatsen, zoals het onderwijs, de kinderopvang en de huisartsen.
2. Het doorontwikkelen van de integrale aanpak sociaal domein vanuit de pilot armoedebelaid, na een positieve evaluatie van de 2-jarige pilotfase.
3. Het doorontwikkelen van de overgang 18-/18+, door het verbeteren van het proces rondom de toekomst-/perspectiefplannen en de interne samenwerking.
4. Het doorontwikkelen van de inrichting van het lokale team naar meer gebiedsgerichte ondersteuning samen met partners en inwoners.

Kwalitatieve en beheersbare hulp en ondersteuning (route 3 Integraal beleidskader)

1. Bestaanszekerheid versterken doordat meer inwoners gebruik maken van de armoedevoorzieningen.
2. Het realiseren van een sluitend zorgaanbod.
3. Inkoop maatwerkvoorzieningen Wmo herijken, zodat er sterker gestuurd wordt op de transformatie richting het voorliggend veld en steviger regie gevoerd wordt op de inzet van professioneel maatwerkvoorzieningen.
4. Doorontwikkeling van het toezicht op rechtmatigheid en kwaliteit van de uitvoering van Jeugdwet en Wmo.

Aanvragen nieuw beleid

Bedragen x €1000				
Programma 6 - Ambities	2025	2026	2027	2028
6.1 Bestaanszekerheid / Pilot Armoedebelaid	756	756	pm	pm
6.2 Communitybuilding	150	150	0	0
6.3 Weerbare jeugd: jongerenwerk op inlooplocaties en preventieactiviteiten	300	300	300	300
Totaal Programma 6 - Ambities	1.206	1.206	300	300

Bedragen x €1000				
Programma 6 - Wens	2025	2026	2027	2028
6.5 Uitbreiding aantal Sociaalpleinen	pm	pm	pm	pm

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

7 Volksgezondheid en milieu

De ambities in dit programma hebben te maken met klimaatverandering en circulaire economie.

Klimaatverandering is één van de grootste uitdagingen voor de komende jaren, willen we in de toekomst droge voeten houden. De klimaatambities van het Rijk gebruiken we als ondergrens. We willen de verzilting van de bodem tegengaan en hittestress het hoofd bieden. Ook willen we stappen zetten met de wijkaanpak Transitievisie Warmte. De basis hiervoor is de, door het Rijk verplicht op te stellen, Transitievisie Warmte die in 2024 wordt vastgesteld.

We stimuleren isolatie en verduurzaming van woningen, bedrijfspanden en gebouwen van maatschappelijke instellingen, zoals onderwijsgebouwen. De herijkte Regionale Energie Strategie (RES) wordt in 2024 ter besluitvorming voorgelegd. Op basis hiervan kunnen maatregelen verder uitgewerkt worden.

Vanuit het Rijk (via het rijksbrede programma 'Nederland Circulair in 2050') en de provincie is er al beleid op het gebied van circulaire economie vastgesteld. Dit biedt naast de opgenomen ambities in het coalitieakkoord handvatten voor Dijk en Waard om een eigen visie en ambitie op te stellen (planning 2024).

De gemeente beheert een groot deel van de buitenruimte, is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval en bezit maatschappelijk vastgoed. Deze drie onderdelen bieden kansen voor de overgang naar een circulaire economie.

Ontwikkelingen

Klimaatdoelstellingen

De ambities van het Klimaatakkoord zijn leidend. Dit is ook zo verwoord in het coalitieakkoord 'Thuis in Dijk en Waard 2023 - 2026'. De Nederlandse overheid wil in 2030 55% minder CO₂ uitstoot ten opzichte van 1990. In 2050 moet dat 95% minder zijn. Om de doelstelling te halen heeft de overheid samen met bedrijven en organisaties maatregelen afgesproken. Deze staan in het nationale Klimaatakkoord. Binnen Dijk en Waard zijn deze vertaald naar het uitvoeringsprogramma 'Co₂ neutraal in 2050'.

Dubbel ruimtegebruik

De ruimte is schaars. Een van de ontwikkelingen die we zien is het dubbel gebruiken van de beperkte ruimte. Een voorbeeld hiervan zien we in de ontwikkeling dat mobiliteitshubs te koppelen zijn met bijvoorbeeld energiehubs. Hier wil de gemeente graag op inzetten.

Regelgeving

Besluiten die op Europees, landelijk en provinciaal niveau genomen worden, hebben invloed op ons lokale beleid. Bijvoorbeeld op het gebied van de nieuwe Warmtewet of aanvullende eisen voor nieuwbouw.

Programmadoelstellingen voor 2025

Dijk en Waard is een CO2-neutrale gemeente.

Uitvoeren van de acties die in het Uitvoeringsprogramma CO2-neutraal staan beschreven. Voor 2025 zijn de volgende acties benoemd:

1. Het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Voor 2025 gaan we verder met het verduurzamen van zwembad Waardergolf.
2. We stimuleren de verdere verduurzaming van bedrijven, onder meer met een gebiedsgerichte aanpak en we verkennen de realisatie van energiehubs.
3. Daarnaast gaan we aan de slag met duurzame mobiliteit, waaronder verkennen van uitbreiden deelmobiliteit en mobiliteitshubs (zie ook programma 2).

In Dijk en Waard is het afvalhergebruikpercentage uiterlijk in 2027 minimaal gelijk aan de landelijke richtlijn (60% recyclepercentage in 2030).

1. Uitvoering geven aan Grondstoffenbeleidsplan voor Dijk en Waard en dan met name de opgenomen actie om een evaluatie uit te voeren in 2025.

Dijk en Waard is circulair in 2050.

Invulling geven aan het uitvoeringsprogramma 'Dijk en Waard circulair', dat samen met de kaders en visie naar verwachting in 2024 aan de raad wordt aangeboden.

Aanvragen nieuw beleid

		Bedragen x €1000			
Programma 7 - Ambitie		2025	2026	2027	2028
7.1	Circulaire economie	100	100	100	100
		Bedragen x €1000			
Programma 7 - Organisatie en personeel		2025	2026	2027	2028
7.2	Circulaire economie	100	100	100	100

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wensen:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Dijk en Waard werkt hard om voor iedereen een betaalbare woning in een groene omgeving te bieden. Dit zien we in samenhang met andere opgaven, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, de sterke vergrijzing en voorzieningen die horen bij een groeiend aantal inwoners.

De Strategische Omgevingsvisie Dijk en Waard, die in 2024 ter besluitvorming aan de raad wordt aangeboden, geeft richting aan de toekomst van onze gemeente door het formuleren van de opgaven en ambities vanuit een integraal perspectief en het maken van keuzes voor onze fysieke leefomgeving. Die leefomgeving omvat bijvoorbeeld groen, gebouwen, infrastructuur, water of landschap. Maar ook lucht, bodem, geluid of duurzaamheid zijn daar onderdeel van. Deze visie dient als basis voor de uitwerking en uitvoering en nodigt uit om Dijk en Waard samen te versterken.

In 2024 wordt ook de nieuwe Woonvisie ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Deze beschrijft zowel de gemeentelijke woningbouwambities als de gemeentelijke inzet voor de bestaande woningvoorraad. De woonvisie geeft richting aan de prestatieafspraken die we met onze partners maken over de woningbouw in Dijk en Waard.

Ontwikkelingen

Tekort aan betaalbare woningen

In de sociale huur lopen de wachttijden al jaren op. Ook is er een tekort aan betaalbare koopwoningen. Wij blijven inzetten op het realiseren van betaalbare woningen. Er is sprake van omstandigheden zoals sterk gestegen bouwkosten, gestegen rentepercentages voor hypotheek en netcongestie, die de realisatie van nieuwe woningen bemoeilijken.

Woondeal

In de regio Alkmaar wordt een fors aandeel in de nationale woningbouwopgave gerealiseerd. In de Woondeal NHN 2.0 (ondertekend in maart 2023) is opgenomen dat in Noord-Holland Noord tot 2030 40.000 woningen worden gerealiseerd. Ongeveer de helft hiervan is gepland in de Regio Alkmaar.

In de Woondeal is tevens aangegeven dat de verstedelijking met woningbouw en bedrijvenlocaties valt of staat met het oplossen van kritische succesfactoren waarbij investeren in het mobiliteitssysteem een belangrijke voorwaarde is (zie ook programma 2 Verkeer)

Ontwikkelperspectief NHN

Om de grote opgaven in de fysieke leefomgeving af te wegen en weloverwogen ruimtelijke keuzes te maken, stellen we samen met de provincie, de gemeenten in Noord-Holland Noord en het hoogheemraadschap een ontwikkelperspectief op met een uitvoeringsagenda en een regionale investeringsagenda. Dit perspectief geeft een gezamenlijk beeld van de ambities en de ruimtelijke opgaven en geeft zoveel mogelijk richting aan de hiervoor benodigde transitie. In 2024 zijn de voorbereidingen getroffen om in 2025 en 2026 het perspectief af te ronden.

Programmadoelstellingen voor 2025

Realisatie woningen

De doelstellingen op het gebied van de realisatie van woningen blijven gelijk aan de huidige doelstellingen van de begroting 2024.

1. Uitvoering geven aan de Woonvisie en de Woonzorgvisie voor Dijk en Waard. We streven naar een gemiddelde van 30% sociale huurwoningen op gebiedsniveau.
2. Onderzoek naar mogelijkheden voor vergroting van doorstroming binnen de bestaande woningvoorraad.
3. Onderzoek naar mogelijkheden tot realisatie van vormen van geclusterd wonen voor ouderen in nieuwbouw en in bestaande wijken. De volgende projecten dragen hieraan bij en worden gerealiseerd:
 - Horizon Zorgcentrum, Broek op Langedijk, uitbreiding bestaande locatie met 16 wooneenheden
 - Geclusterde levensloopwoningen in meerdere bouwvelden in De Draai
 - Geclusterde levensloopwoningen in bouwveld 3b van De Vaandel Zuid
 - IKOC Noord-Scharwoude: 50 appartementen van Horizon voor ouderen.

Aanvragen nieuw beleid

		Bedragen x €1000			
Programma 8 - Ambitie		2025	2026	2027	2028
8.1	Stationskwartier Dijk en Waard - in aanbouw en circulair infocentrum	160	0	0	0

		Bedragen x €1000			
Programma 8 - Organisatie en personeel		2025	2026	2027	2028
8.2	Ontwikkelperspectief NHN	50	50	0	0

Per aanvraag staat een toelichting in de bijlage.

Ambities:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Wens:

Dit zijn aanvragen nieuw beleid vertaald uit het coalitieakkoord die niet meegenomen zijn in het financiële perspectief.

Organisatie en personeel:

Dit zijn aanvragen die als organisatieopgave opgepakt worden.

H3. Financiële kaders

Dijk en Waard heeft als doelstelling om te komen tot een structureel sluitende begroting met positief oordeel van de provincie. De uitgangspositie is echter ongunstig. De primaire meerjarenraming uit de begroting 2024 kent vanaf 2026 een tekort. Dit tekort is mede veroorzaakt door de opschalingskorting van het Rijk op het gemeentefonds. Binnen de gemeenten worden deze jaren gekenmerkt als de 'ravijnjaren'. Met de presentatie van de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 heeft Dijk en Waard het advies gevolgd van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Met het gegeven dat de meerjarenraming niet sluitend is, en de ontwikkelingen die we in 2024 op ons af zien komen een aanzienlijke financiële impact hebben, betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten worden wat de gemeente wel en niet kan doen.

Uitgangspunten:

Voor de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 gaan wij uit van de onderstaande uitgangspunten van algemene baten en kosten ontwikkeling:

Baten:

- Huur, erfpachtcanons en belastingopbrengsten indexeren we aan de hand van de consumentenprijsindex (CPI) van juni 2024. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) publiceert deze index in juli.
- Legesopbrengsten:
 - Indexatie van leges wordt berekend aan de hand van de verwachte mutatie van de loonsom (inclusief overhead).
 - Indexatie vindt niet plaats boven een door overheidswege gemaximeerd tarief.
 - Indexatie zal niet of niet volledig toegepast worden voor leges of heffingen voor het deel dat ze boven 100% kostendekkendheid uitkomen.

Lasten:

- Bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen:
De indexering van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen is vastgelegd in de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), vastgesteld door de regietafel. In de kadernota is de bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen als autonome ontwikkeling meegenomen.
- Subsidies:
Begrotingspostsubsidies worden als volgt geïndexeerd:
 - Subsidies voor welzijnsorganisaties op basis van de Overheidsbijdrage Arbeidskostenontwikkeling-indexering (OVA-indexering). De Nederlandse Zorgautoriteit stelt de hoogte van de OVA-indexering vast (inclusief de inloop en dagbesteding GGZ).
 - Subsidies voor cultuurorganisaties op basis van de indexering opgenomen in de FUGR.
 - Overige subsidies worden niet geïndexeerd
- Cao: De onderhandelingen over de Cao Gemeenten voor 2025-2026 starten begin november.
- Naast de indexaties nemen we de autonome ontwikkelingen mee in de begroting. Autonome ontwikkelingen zijn de ontwikkelingen waar de gemeente zelf geen invloed op kan uitoefenen en die voortvloeien uit bestaand beleid.

Bijlage A: Financieel perspectief

Het financieel perspectief geeft een overzicht van de verwachte meerjarige baten en lasten van de gemeente. Op basis van het bestaand en gewenst beleid is er voor alle jaren sprake van een begrotingstekort.

Om tot een sluitende begroting te komen, zal voor de begroting een bezuinigingsinventarisatie gemaakt worden. Aan de hand van de inventarisatie kunnen bij het opstellen van de begroting keuzes gemaakt worden welke ambities gerealiseerd kunnen worden binnen een sluitende begroting 2025.

Het 'Effect Voorjaarsrapportage' wordt toegelicht in de voorjaarsrapportage.

Financieel perspectief	2025	2026	2027	2028
Primaire begroting	3.137	-10.374	-11.612	-11.612
1e begrotingswijziging	-729	-659	-767	-767
Effect Voorjaarsrapportage	-5.496	-5.771	-3.327	-3.850
Begrotingssaldo	-3.088	-16.804	-15.706	-16.229
Ambities	-3.311	-1.722	-776	-5.932
Begrotingssaldo	-6.399	-18.526	-16.482	-22.161
Incidenteel	3.436	636	0	5.000
Begrotingssaldo (structureel)	-2.963	-17.890	-16.482	-17.161

Bijlage B: Toelichting aanvragen

In deze bijlage staan de aanvragen per programma voor nieuw beleid voor de kadernota 2025.

Aanvragen Programma 0

Nummer aanvraag: 0.1		Onderwerp: Bestuurlijke ontwikkeling gemeenteraad		
Aanvraag	2025 € 40.000	2026 € 40.000	2027 € 40.000	2028 € 40.000
Toelichting aanvraag: De gemeenteraad van Dijk en Waard wil een vooruitstrevende raad zijn. De raad gaat de schaa sprong maken die past bij een gemeenteraad met de omvang van Dijk en Waard. Voor een goed functionerende lokale democratie is een raad nodig die goed zijn werk kan doen. Bestuurlijke ontwikkeling van Dijk en Waard is een speerpunt van de raad en van de raadsgriffie. Om dit op een professionele manier verder uit te werken en te onderhouden is voldoende budget nodig. Om ontwikkeltrajecten op te starten en in stand te houden is een extra budget van € 40.000,-- nodig. is.				

Nummer aanvraag: 0.2		Onderwerp: Fractievergoedingen gemeenteraad		
Aanvraag	2025 € 30.000	2026 € 30.000	2027 € 30.000	2028 € 30.000
Toelichting aanvraag De gemeenteraad van Dijk en Waard wil een vooruitstrevende raad zijn. De raad gaat de schaa sprong maken die past bij een gemeenteraad met de omvang van Dijk en Waard. Voor een goed functionerende lokale democratie is een raad nodig die goed zijn werk kan doen. Fracties hebben voldoende fractievergoedingen nodig om op een professionele manier te kunnen functioneren. De huidige vergoedingen in Dijk en Waard zijn erg mager vergeleken met gemeenten van gelijke omvang. Er is een extra budget nodig van € 30.000.				

Nummer aanvraag: 0.3		Onderwerp: Thema 80 Jaar Vrijheid		
Aanvraag	2025 € 30.000	2026 € 0	2027 € 0	2028 € 0
Toelichting aanvraag In 2025 herdenken wij op 4-5 Mei 80 jaar Vrijheid. Om dit themajaar luister bij te zetten wil de gemeente Dijk en Waard middelen ter beschikking stellen die activiteiten en bijeenkomsten in het licht hiervan financieel mogelijk te maken. Organisaties als 4-5 Mei comité Langedijk en Heerhugowaard, Veteranencomité alsook andere maatschappelijke instellingen kunnen een beroep doen op deze middelen om de boodschap van 80 jaar Vrijheid en Democratie te ondersteunen. Voor de aanvraagprocedure zullen de spelregels helder en transparant worden gecommuniceerd.				

Nummer aanvraag: 0.4		Onderwerp: Verbouwing Parelhof fase 3		
Aanvraag	2025 € pm	2026 € pm	2027 € pm	2028 € pm
Toelichting aanvraag Betreft verbouwing raadzaal, trouwzaal, werkcafé en publieksruimte begane grond. Doelstellingen voor deze verbouwing zijn verbetering dienstverlening aan medewerkers (werkcafé) en inwoners (publieksruimte), creatie 2e grote vergaderruimte (> 30 mensen) i.c.m. trouwzaal en een raadzaal die passend is bij een gemeente met 90.000+ inwoners en voldoet aan eisen t.a.v. akoestiek, licht en klimaatbeheersing.				

Nummer aanvraag: 0.5		Onderwerp: Uitrol gebiedsgerichte aanpak		
Aanvraag	2025 € pm	2026 € pm	2027 € pm	2028 € pm
Toelichting aanvraag In samenspraak met de samenleving kijken we naar lokale vraagstukken en maatschappelijke opgaven. Dit wordt ondersteund door de gezamenlijk vastgestelde uitgangspunten voor participeren en samenwerken. Voor het invullen van maatwerk per gebied is extra capaciteit nodig. Dit kan ofwel door uitbreiding, of door verschuiven van werkzaamheden. Dit is op dit moment nog niet concreet te maken. De huidige pilot wordt in mei met het college besproken. In juni wordt de pilot geëvalueerd met de raad. Daarna volgt een voorstel hoe verder te gaan. Dan is ook een inschatting te geven van de benodigde middelen.				

Nummer aanvraag: 0.6		Onderwerp: Besluit Digitale Toegankelijkheid		
Aanvraag	2025 € 150.000	2026 € 150.000	2027 € 60.000	2028 € 60.000
Toelichting aanvraag: Voor implementatie van deze wettelijke verplichting, en voor de ambitie om status A te bereiken voor de gemeentelijke website en het digitaal toegankelijk maken van de overige websites en apps, is een investering van minimaal 1 fte incidenteel voor een contentmanager met online-experttaken gedurende 2 jaar noodzakelijk (€ 90.000). Voor het op peil houden van de digitale toegankelijkheid van de websites en apps waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid draagt is het noodzakelijk om structureel 0,67 fte (€ 60.000) toe te voegen aan het online team. Dit staat los van de ontwikkelingen op het gebied van online dienstverlening en de impact van de informatiewetten.				

Nummer aanvraag: 0.7		Onderwerp: Corporate communicatie		
Aanvraag	2025 € 100.000	2026 € 100.000	2027 € 100.000	2028 € 100.000
Toelichting aanvraag: Ter versterking van het imago (merkbeleving) en vertrouwen is de zichtbaarheid van de gemeente en de benaderbaarheid van het gemeentebestuur belangrijk. In 2023/2024 is focus aangebracht in corporate communicatie. Zodat inwoners en ondernemers zien dat de gemeente bezig is met wat zij belangrijk vinden. Zodat onze bestuurders impact maken met de dossiers die belangrijk zijn. En onze medewerkers resultaten behalen binnen hun werkzaamheden, opdracht en project. De uitvoering van deze communicatie behoeft 'overstijgend aan projecten en beleidsontwikkeling' de financiële middelen om publieke waarde toe te voegen rond: a. de communicatieprioriteiten: preventie op het gebied van welzijn, bestaanszekerheid vergroten, stimuleren van ontmoeting, vergroten van de woningvoorraad, verbeteren van de kwaliteit openbare ruimte en verbeteren van de bereikbaarheid b. identiteit: door sturing te geven aan het imago (en reputatie) van de gemeente Dijk en Waard.				

Nummer aanvraag: 0.8		Onderwerp: Externe betrekkingen		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting aanvraag: In het licht van de schaa sprong van onze gemeente ontstaat een andere dynamiek in het aangaan, beheren en inzetten van onze externe betrekkingen om gezamenlijke doelen zoals omschreven in de Kadernota te behalen. Hierbij past een organisatie die gericht is op het signaleren van welke meerwaarde externe betrekkingen of allianties kunnen hebben voor de gemeente Dijk en Waard. Het professionaliseren van onze organisatie op dit terrein in uitvoering en bewustwording vormt voor 2025 een belangrijke ontwikkelopgave die past bij de ambities die wij als groeigemeente hebben.				

Nummer aanvraag: 0.9		Onderwerp: Integriteitscoördinator		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag	€ 85.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
Toelichting aanvraag: Begin 2024 is een systeemanalyse integriteit uitgevoerd van de ambtelijke organisatie. De opvolging van de aanbevelingen vraagt een extra inspanning om te komen tot een volgend volwassenheidsniveau. Duidelijk is dat het management ondersteuning behoeft van een integriteitscoördinator die initieert en organiseert dat er systematisch verder gewerkt wordt aan ons integriteitsbouwwerk met alle betrokkenen. Uit een benchmark is gebleken dat een organisatie van onze grootte 1,5 fte nodig heeft. Vooralsnog wordt 1 fte gevraagd voor het eerste jaar waarin er nog veel verder ontwikkelt moet worden.				

Nummer aanvraag: 0.10		Onderwerp: Medewerker Kabinetszaken		
Aanvraag	2025 € 78.000	2026 € 78.000	2027 € 78.000	2028 € 78.000
Toelichting aanvraag: In het licht van onze schaa sprong ontstaat een andere dynamiek rond de taken van Kabinetszaken. Dit loopt uiteen van de organisatie van het begeleiden van de aanvraag van koninklijke en gemeentelijke onderscheidingen tot aan de organisatie van representatieve en protocollaire aangelegenheden van het bestuur. Ter ondersteuning van de verdere professionalisering hiervan en het borgen van de continuïteit, wordt ruimte gevraagd voor 1 fte (schaal 9) aan extra formatieruimte binnen de afdeling BJVO				

Nummer aanvraag: 0.11		Onderwerp: Ontwikkelen HR instrumenten		
Aanvraag	2025 € 150.000	2026 € 150.000	2027 € 150.000	2028 € 150.000
Toelichting aanvraag: De organisatieontwikkeling vraagt eveneens om de ontwikkeling van (nieuwe) beleidsinstrumenten op het gebied van HR. Deze instrumenten moeten ontwikkeld worden. Soms is daar extra onderzoek voor nodig, zijn aanbestedingen nodig, is er tijdelijk extra inzet of advies nodig. Door een vast ontwikkelbudget te introduceren kunnen we instrumenten ontwikkelen die passen bij onze organisatie.				

Nummer aanvraag: 0.12		Onderwerp: Opleidingsbudget		
Aanvraag	2025 € 238.000	2026 € 238.000	2027 € 238.000	2028 € 238.000
Toelichting aanvraag: We vinden het van belang om onze medewerkers goed te kunnen faciliteren in (eigen) ontwikkeling en groei. Hiertoe hebben we een opleidingsbudget beschikbaar. Omdat onze formatie in de afgelopen periode is gegroeid en de vraag naar opleiden, ontwikkelen, trainen, etc. nog steeds groeit wordt het opleidingsbudget opgehoogd van 1,3% van de loonsom naar 1,7% van de loonsom.				

Nummer aanvraag: 0.13		Onderwerp: Samen bouwen aan tradities		
Aanvraag	2025 € 65.000	2026 € 65.000	2027 € 65.000	2028 € 65.000
Toelichting aanvraag Samen werken we hard om invulling te geven aan onze organisatieontwikkeling. Hierbij hoort ook samen bouwen aan nieuwe tradities en in verbinding blijven met elkaar en de organisatie. Om dit te bereiken organiseren we voor alle medewerkers onder andere een gezamenlijke kerstmarkt, een zomerfeest en organiseren we eens in het jaar een organisatiebijeenkomst waarin we met elkaar terugblikken en vooruit kijken.				

Nummer aanvraag: 0.14		Onderwerp: Uitbreiding bestuursondersteuning		
Aanvraag	2025 € 123.000	2026 € 123.000	2027 € 123.000	2028 € 123.000
Toelichting aanvraag: Om de regionale positionering en profilering voor Dijk en Waard en de rol die zij heeft in de regio beter vorm te kunnen geven, is een meer gerichte en intensieve benadering nodig om onze gemeentelijke belangen effectief te behartigen en te promoten. Daarom is het essentieel om een extra bestuursadviseur aan te stellen die specifiek belast is met: • Het bieden van directe 1-op-1 ondersteuning en advisering aan de burgemeester bij het vervullen van zijn boegbeeldrol en het formuleren van beleidsbeslissingen; • Het versterken van onze regionale positionering door middel van strategische planning, effectieve samenwerking met andere gemeenten en belanghebbenden, en het uitdragen van onze gemeentelijke visie. Het aanstellen van een extra bestuursadviseur zal ons in staat stellen om: • De kwaliteit van onze besluitvorming en beleidsuitvoering te verhogen door middel van gerichte ondersteuning en advies aan de burgemeester; • Onze gemeente effectiever te positioneren en profileren binnen de regio, wat uiteindelijk zal leiden tot een versterking van onze lokale belangen en reputatie. De investering van een bestuursadviseur voor de burgemeester is cruciaal voor het realiseren van onze doelstellingen en het versterken van onze positie.				

Nummer aanvraag: 0.15		Onderwerp: Adviseur Representatie en Evenementen		
Aanvraag	2025 € 83.000	2026 € 83.000	2027 € 83.000	2028 € 83.000
Toelichting aanvraag: In het licht van onze schaa sprong ontstaat een andere dynamiek in onze externe betrekkingen. Zo ook rond het onderdeel representatie en evenementen. Dit loopt uiteen van de organisatie van werkbezoeken tot aan de ontvangst van hoogwaardigheidsbekleders, collega overheden en derde partijen tot aan de strategisch inhoudelijke advisering op het terrein van externe betrekkingen. Ter ondersteuning van de verdere professionalisering hiervan, wordt ruimte gevraagd voor 0,75 fte (schaal 11) aan extra formatieruimte binnen de afdeling BJVO. Hiervoor is uitgegaan van 75% van het totale loonkostengebouw.				

Nummer aanvraag: 0.16		Onderwerp: Actieplan aanpak verzuim		
Aanvraag	2025 € 120.000	2026 € 90.000	2027 € 90.000	2028 € 90.000
Toelichting aanvraag: Onlangs is een strategische aanpak om te komen tot het bevorderen van een gezonde werkomgeving en daarmee terugdringen van verzuim vastgesteld. Doelen van dit plan zijn: 1. Medewerker verantwoordelijk voor eigen gezondheid 2. Het terugdringen én preventie van verzuim 3. Een lonkend perspectief. Het uitvoeren van het Actieplan brengt kosten met zich mee. Hierbij valt onder andere te denken aan het bekostigen van onder andere Preventief Medisch Onderzoek (PMO), Medewerkertevredenheidsonderzoek (MTO), HR instrumenten, Risico Inventarisatie en Evaluatie (in 2025) bewustwording en training en opleiding.				

Aanvragen Programma 1

Nummer aanvraag: 1.1		Onderwerp: Informatie coördinator + middelen boa-team		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag	€ 123.000	€ 123.000	€ 123.000	€ 123.000
Toelichting aanvraag Informatie coördinator: Informatie uit systemen en openbare bronnen dient gecontroleerd, verzameld en geregistreerd te worden. Het actief sturen met behulp van informatie maakt handhaving daardoor effectiever. Om aan te haken bij deze ontwikkeling is een informatie coördinator noodzakelijk. De informatie coördinator rapporteert, genereert, adviseert en visualiseert op inzichtelijk en hoog informatief niveau teamleiding en bestuur en levert input voor de dagelijkse briefing van de boa's. De informatie coördinator onderhoudt contact met de politie en ketenpartners, om te waarborgen dat de informatie waar de boa's over beschikken volledig is. De informatie coördinator is wegwijs in verschillende systemen: o.a. het registratiesysteem van de boa's en fixi. De informatiecoördinator weet met behulp van deze informatie waar welke inzet nodig geacht wordt. Dit alles zal ervoor zorgdragen dat team handhaving informatiegestuurd te werk kan gaan. Middelen boa-team: Voor het effectief kunnen uitvoeren van de taken van de boa's is het hebben van voldoende middelen noodzakelijk. Middelen zijn o.a. fietsen, auto's, portofoons en werkkleding. Deze middelen dienen periodiek te worden aangevuld dan wel te worden vervangen.				

Nummer aanvraag: 1.2		Onderwerp: Uitbreiding boa-team		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag	€ 420.000	€ 420.000	€ 420.000	€ 420.000
Toelichting aanvraag: De basis van het boa-team van de gemeente Dijk en Waard staat. Verdere groei van het boa-team is nodig om de doelen die Dijk en Waard nastreeft op het gebied van veiligheid en leefbaarheid in te kunnen vullen. Hier is een verdere groei van het aantal boa's voor nodig. Daarbij kan de functie van wijkboa verder worden uitgebreid en kan het team zich verder specialiseren in de onderwerpen jeugd, ondermijning, verkeer, varen en alcoholpreventie. Met de verdere professionalisering zijn de boa's meer zichtbaar en benaderbaar en voeren gesprekken met bewoners en ondernemers. De boa's bevinden zich aan de voorkant van het probleem en werken met een preventieve benadering. Door de kennis van de wijkboa's (die wordt vastgelegd in het registratiesysteem) ontstaat een goed beeld van de leefbaarheid en veiligheid in de dorpen en wijken. Dit beeld helpt bij het bepalen van de operationele inzet van het team en draagt voor een belangrijke rol bij in het informatie gestuurd werken. Om deze ambitie te realiseren is groei van het boa-team noodzakelijk. Gezien de huidige omvang van Dijk en Waard (in inwoners en problematiek) zou dit nu met 6 fte moeten zijn.				

Aanvragen Programma 2

Nummer aanvraag: 2.1		Onderwerp: Regionale Investerings Agenda Mobiliteit Regio Alkmaar		
Aanvraag	2025 € 0	2026 € 0	2027 € 0	2028 € 5.000.000
Toelichting aanvraag Zoals in de begroting 2024 al opgenomen, wordt er gewerkt aan een Mobiliteitsfonds voor co-financiering om projecten gefinancierd te krijgen in samenwerking met Rijk en provincie: Omdat de belangrijkste mobiliteitsknelpunten voor Noord-Holland Noord in de regio Alkmaar liggen, is besloten tot het opstellen van een Ruimtelijke Investeringsagenda Mobiliteit regio Alkmaar voor de jaren 2025-2035. We werken toe naar afspraken tussen Rijk, provincie en de regio over de bekostiging van in ieder geval een aantal concrete maatregelen en/of projecten. Deze investeringsagenda biedt perspectief op de realisatie van mobiliteitsmaatregelen en projecten gekoppeld aan de verstedelijkingsopgaven, die bijdragen aan belangrijke doelen van bereikbaarheid, woningbouw, economie en duurzaamheid. Het uiteindelijke doel is om de investeringsagenda met financiële afspraken over de projecten te agenderen voor het bestuurlijk overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) in november 2024. Met de herziening van de NBK naar een nieuwe kostenverhaalsregeling onder de omgevingswet, zijn er ook mogelijkheden om bijdragen voor bovenwijkse infravoorzieningen te beleggen bij derden.				

Aanvragen Programma 3

Nummer aanvraag: 3.1		Onderwerp: Alton gebiedsakkoord		
Aanvraag	2025 € 145.000	2026 € 145.000	2027 € 145.000	2028 € 145.000
Toelichting aanvraag Het gevraagde bedrag is t/m 2030 benodigd. In 2019 is het Gebiedsakkoord Alton ondertekend. In de afgelopen jaren is er veel gebeurd aan bijvoorbeeld infrastructurele maatregelen en onderzoeken naar verduurzaming. De tijden en de wereld is veranderd. Een actualisatie van het Gebiedsakkoord Alton is noodzakelijk. De gevraagde bedragen zijn voor het blijvend stimuleren van de samenwerking met en tussen ondernemers(vereniging) en planmatig inzetten van verduurzaming, bereikbaarheid, functiemenging/verkleuring, imago en positionering en financieringsmethodieken. Aanvullend, ten aanzien van de verduurzaming dient de komende jaren de voorbereidingen te worden getroffen (voor aansluiten Schoutenbosweg -N242 en rotonde Altonstraat-Hasselaarsweg, gelet op de infra-ontwikkelingen op middellange termijn. Het voorbereidingskrediet wordt separaat nog in de gemeenteraad aangevraagd. Tevens is voor andere werklocaties ingezet om te verduurzamen lokaal met de Bedrijfskringen, regionaal in de ORA en bovenregionaal met ONHN, Greenport en LTO.				

Nummer aanvraag: 3.2		Onderwerp: Regio Deal NHN		
Aanvraag	2025 € 100.000	2026 € 100.000	2027 € 25.000	2028 € 25.000
Toelichting aanvraag Het budget is bestemd voor de kosten voor de organisatie die nodig is om de werkzaamheden rond de Regio Deal NHN op te pakken.				

Aanvragen Programma 4

Nummer aanvraag: 4.1		Onderwerp: Integraal huisvestingsplan		
Aanvraag	2025 € 100.000	2026 € 0	2027 € 0	2028 € 0
Toelichting aanvraag De gemeenteraad heeft op 12 maart 2024 het Integraal Huisvestingsplan onderwijs Dijk en Waard vastgesteld. Onder punt 5A en 5B van het besluit het volgende: De lasten van de investeringen met afschrijving (€ 45.340.000.-) mee te nemen in de kadernota en de meerjarenbegroting 2025. De eenmalige kosten voor de pilot groene schoolpleinen (€100.000) mee te nemen in de kadernota en de meerjarenbegroting 2025 (jaarschijf 2025).				

Nummer aanvraag:4.2		Onderwerp: Dijk en Waard On Stage		
Aanvraag	2025 € 0	2026 € 35.000	2027 € 35.000	2028 € 35.000
Toelichting aanvraag: Dijk en Waard On Stage heeft in zowel omvang als bekendheid een significante groei doorgemaakt. Dit enorme succes is in de regio niet onopgemerkt gebleven. Echter, de middelen zijn tot en met 2025 toegewezen. De reden dat deze financiering nu is opgenomen in de kadernota vanaf 2026, is dat On Stage op basis van schooljaren functioneert en niet op kalenderjaren. Dit betekent dat we volgend jaar april aan de landelijke organisatie moeten doorgeven of we onze deelname voortzetten. Het beroepenfeest en de daaropvolgende doedag zullen dan in het daaropvolgende schooljaar plaatsvinden. Bovendien is het mogelijk dat we dit in het kader van de Regiodeal als gemeentelijk aandeel (50% cofinanciering) kunnen inzetten, na eventuele goedkeuring van een aanvraag voor de Regiodeal.				

Nummer aanvraag: 4.3		Onderwerp: Voortgezet Onderwijs (VO) masterplan		
Aanvraag	2025 € pm	2026 € pm	2027 € pm	2028 € pm
Toelichting aanvraag In het raadsbesluit Integraal Huisvestingsplan onderwijs Dijk en Waard heeft de raad aan het college opgedragen om samen met de schoolbesturen VO een masterplan VO op te stellen en in Q3 2024 aan de raad voor te leggen zodat de raad een aanvullend besluit kan nemen over de gewenste investeringen in het voortgezet onderwijs.				

Nummer aanvraag: 4.4		Onderwerp: Verbinding onderwijs en arbeidsmarkt		
Aanvraag	2025 € 110.000	2026 € 110.000	2027 € 110.000	2028 € 110.000
Toelichting aanvraag De Gemeente Dijk en Waard streeft naar een nauwere samenwerking met en tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Met inzet van ondernemers, werkgevers, onderwijsinstellingen en de gemeente hebben we de Triple-Helix-ambitie opgenomen in onze kadernota, gericht op een sterkere samenwerking voor duurzame sociaal economische groei en ontwikkeling. We stellen een coördinator aan als verbindende factor om de samenwerking te faciliteren en talent te creëren en te benutten, waardoor we bijdragen aan een veerkrachtige arbeidsmarkt.				

Aanvragen Programma 5

Nummer aanvraag: 5.1		Onderwerp: Cultuurregio / thema Water		
Aanvraag	2025 € 150.000	2026 € 0	2027 € 0	2028 € 0
Toelichting aanvraag: In 2024 is Noord-Holland Noord door het Rijk erkend als cultuurregio. De komende jaren wordt rond de thema's Water en Ambachten activiteiten en/of evenementen gestart waar verleden, heden en toekomst bij elkaar komen. Vanuit onze regio viert Alkmaar komend jaar het 200 jaar bestaan van het Noord-Hollands kanaal. Aanhakend op het thema Water wil de gemeente Dijk en Waard stilstaan bij het feit dat 400 jaar geleden het octrooi is verleend om de polder 'De Waert' droog te malen. Dit historische feit biedt een mooie start om in 2025 allerlei activiteiten te organiseren gericht op cultuur, erfgoed en toerisme/recreatie. Bovendien kan dit een impuls geven om de komende jaren als culturele sector te blijven samenwerken en gezamenlijk nieuwe initiatieven te starten.				

Nummer aanvraag: 5.2		Onderwerp: Doorontwikkeling Museum Broekerveiling naar scenario 3		
Aanvraag	2025 € 1.220.000	2026 € 20.000	2027 € 20.000	2028 € 20.000
Toelichting aanvraag: In het raadsbesluit van 5 juli 2022 is aangegeven dat wanneer er voor Museum BroekerVeiling voldoende perspectief is om zich te kunnen ontwikkelen naar scenario 3 de raad een aanvullend voorstel ontvangt voor de benodigde middelen. Gezien de positieve ontwikkelingen (zoals de toenemende bezoekersaantallen en cofinanciering) is er nu voldoende perspectief voor het museum om door te groeien naar scenario 3. Dit vraagt om het toekennen van een incidentele subsidie van € 1.200.000. En structureel € 20.000.				

Nummer aanvraag: 5.3		Onderwerp: Erfgoedbeleid		
Aanvraag	2025 € 30.000	2026 € 30.000	2027 € 0	2028 € 0
Toelichting aanvraag In de de begroting 2024 is als doelstelling opgenomen "het behoud en versterking van ons culturele erfgoed". In 2024 wordt het erfgoedbeleid voor Dijk en Waard opgesteld. Een aantal zaken zullen hierin worden opgenomen waar we nu budget voor aanvragen. 1. Indien de raad een vorm van financiële ondersteuning voor monumenteneigenaren wil instellen, is het onderzoeken naar de beste vorm de eerste stap. 2. Vanuit de omgevingswet en de omgevingsplannen die volgen is het hebben van inzicht een basisvoorwaarde. Dit zijn onder andere een waardekaart en een inventarisatie van wederopbouw- en post '65 gebouwen. Dit zijn incidentele middelen. Voor punt 1 komt het college bij uw raad indien nodig.				
Nummer aanvraag: 5.4		Onderwerp: Herschikken sportpark de Kabel		
Aanvraag	2025 € 0	2026 € 51.000	2027 € 116.000	2028 € 272.000
Toelichting aanvraag Er is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden die ontstaan doorerschikking van Sportpark De Kabel tot een open sportpark. Hieruit is gebleken dat door een andere indeling van de sportvelden en door nieuwbouw van een clubhuis, de sportverenigingen met minder ruimte toekunnen. Hierdoor kan een deel van het huidige terrein benut worden voor woningbouw. Door het parkeerterrein voor het sportterrein nabij de Oosttangent te situeren neemt de verkeersveiligheid, zeker ook voor fietsers en voetgangers, toe. Tevens biedt het de kans om het sportpark breder dan alleen voor verenigingsleden toegankelijk te maken en te verbinden met het naastgelegen Rosariumpark. Dit sluit aan bij de gemeentelijke ambitie, geformuleerd in het beleidsplan harmonisatie buitensportaccommodaties, dat sport en bewegen in Dijk en Waard voor iedereen mogelijk en betaalbaar is, voor jong en oud, met of zonder een beperking. Tevens zet het coalitieakkoord sterk in op het realiseren van betaalbare woningen.				

Nummer aanvraag:5.5		Onderwerp: Sportgala		
Aanvraag	2025 € pm	2026 € pm	2027 € pm	2028 € pm
Toelichting aanvraag Het sportgala is een jaarlijks evenement waarbij sportieve prestaties en talenten binnen de gemeente worden erkend en gevierd. Door het sportgala in ere te herstellen, beogen we de waardering voor lokale sporters, coaches en vrijwilligers te vergroten en hen te motiveren. Het evenement dient ook als een platform voor netwerkvorming en uitwisseling tussen verschillende sportdisciplines en -niveaus, wat bijdraagt aan de sportsector in onze gemeente.				

Nummer aanvraag: 5-6		Onderwerp: Uitvoeringsprogramma Cultuur (incl. broedplaatsen)		
Aanvraag	2025 € 70.000	2026 € 60.000	2027 € 60.000	2028 € 60.000
Toelichting aanvraag Het integraal beleidskader sociaal domein (IBK) is door de gemeenteraad vastgesteld. Cultuur is één onderdeel binnen het IBK. Via het uitvoeringsprogramma Cultuur wordt dit uitgewerkt op basis van de behoefte vanuit de verenigingen en in samenhang met andere onderdelen vanuit het sociaal domein en andere fondsen. In elk geval wordt één broedplaats voor jongeren opgezet en wordt gekeken naar een broedplaats voor andere doelgroepen.				

Nummer aanvraag: 5.7		Onderwerp: Capaciteitsuitbreiding Sportbeleid		
Aanvraag	2025 € 97.000	2026 € 97.000	2027 € 97.000	2028 € 97.000
Toelichting aanvraag: De groei van onze gemeente en de uitbreiding van sportvoorzieningen (activiteiten en accommodaties) vraagt om een capaciteitsuitbreiding van 1 fte beleidsmedewerker Sport bij de gemeente Dijk en Waard.				

Aanvragen Programma 6

Nummer aanvraag: 6.1		Onderwerp: Bestaanszekerheid / Pilot Armoedebeleid		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag	€ 756.000	€ 756.000	€ pm	€ pm
Toelichting aanvraag: Voor de Pilot Armoedebeleid is in 2023 en 2024 € 756.000 ter beschikking gesteld met als doel vergroten en van het bereik van de armoedevoorzieningen, verbreden van de voorzieningen en intensiveren van preventie en vroegsignalering en van de integrale aanpak binnen het sociaal domein. Zowel landelijk als lokaal wordt prioriteit gegeven aan het vergroten van bestaanszekerheid. Op basis van de eindevaluatie van de Pilot Armoedebeleid wordt er een concreet voorstel gedaan voor het inzetten en eventueel bijstellen van dit budget ten behoeve van het vergroten van bestaanszekerheid/ verlengen van de pilot.				

Nummer aanvraag: 6.2		Onderwerp: Communitybuilding		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag	€ 150.000	€ 150.000	€ 0	€ 0
Toelichting aanvraag: Met het borgen van community building wordt het mogelijk om bij nieuwbouwcomplexen waarbij sprake is van een hoge mate van sociale huur en/of huisvesting van aandachtsgroepen extra in te zetten op het bouwen aan sterke professionele netwerken rondom kwetsbare bewoners en meer sociale cohesie. Daarmee wordt eveneens de reeds opgebouwde kennis van community building geborgd.				

Nummer aanvraag: 6.3		Onderwerp: Weerbare jeugd: jongerenwerk op inlooplocaties en preventieactiviteiten		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Toelichting aanvraag: Zowel vanuit programma Veiligheid (zie programma 1: weerbare jeugd) als vanuit het ambulant jongerenwerk komt het signaal dat er behoefte is aan locatiegebonden jongerenwerk en stimulerende activiteiten voor de jeugd gericht op preventie. Momenteel is de opdracht van MET welzijn beperkt tot het ambulant jongerenwerk en zit het locatiegebonden jongerenwerk niet in de opdracht, maar dit is wel noodzakelijk om de inlooplocaties succesvol te laten verlopen. Het betreft momenteel vier locaties in Dijk en Waard die mogelijkheden willen bieden om inloop voor jongeren te faciliteren. Het betreft per locatie 20 uur.				

Nummer aanvraag: 6.5		Onderwerp: Uitbreiding sociaalpleinen		
Aanvraag	2025 pm	2026 pm	2027 pm	2028 pm
Toelichting aanvraag De huidige dienstverlening qua openingstijden, bezetting en locatie uitbreiden naar in totaal zes Sociaalpleinen in Dijk en Waard.				

Aanvragen Programma 7

Nummer aanvraag: 7.1 en 7.2		Onderwerp: Circulaire economie		
	2025	2026	2027	2028
Aanvraag 7.1	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Aanvraag 7.2	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Toelichting aanvraag: Op basis van de motie "Dijk en Waard circulair in 2050" wordt in 2024 gewerkt aan een visie, ambitie en uitvoeringsplan voor Circulaire Economie. Ondanks dat dit plan op dit moment nog niet gereed is, kan aan de hand van de ambitie die spreekt uit de motie en het coalitieakkoord wel een startbedrag opgenomen worden. Dit ter besteding aan 1 fte voor het verder uitwerken en oppakken van projecten en acties komend vanuit het beleidsplan. Naast de fte is ook rekening gehouden met het vergroten van het budget om daadwerkelijk aan de slag te kunnen met de transitie. Op basis van het nog vast te stellen beleidsplan en het daaraan gekoppelde uitvoeringsplan, wordt voor 2026 en volgend de aanvraag voor middelen geactualiseerd				

Aanvragen Programma 8

Nummer aanvraag: 8.1		Onderwerp: Stationskwartier Dijk en Waard - in aanbouw en circulair infocentrum		
Aanvraag	2025 € 160.000	2026 € 0	2027 € 0	2028 € 0
Toelichting aanvraag Het Stationsgebied Dijk en Waard is in uitvoering genomen en de spooronderdoorgang Zuidtangent en veel vastgoedontwikkelingen zijn in uitvoering. Eind 2024 kan aan de raad een uniek circulair, verplaatsbaar infocentrum, toegankelijk en inclusief voor iedereen gepresenteerd worden, gesitueerd midden op het Stationsplein (www.wikkelhouse.com). Gemeente, aannemers, spoorpartijen en ontwikkelaars kunnen daar gezamenlijk continu plannen en de voortgang daarvan presenteren. Er zijn veel plannen tegelijkertijd in uitvoering: werkzaamheden om de vastgoedontwikkelingen integraal te kunnen begeleiden werden gedekt uit de Reserve Integrale Ontwikkeling Stationsgebied en anterieure overeenkomsten. Die reserve is uitgeput. Het vele werk in uitvoering leidt er toe dat we de komende jaren inzet hebben op 'integraliteit gedurende bouwwerkzaamheden', 'tussentijdse (verkeers)maatregelen', 'omgevingsmanagement', 'incident management' en ook 'samenwerking en schaal blijven organiseren' (voor bijv. implementatie deelmobiliteit en energiesysteem). Omdat de Reserve Integrale Ontwikkeling Stationsgebied uitgeput is, wordt voorgesteld deze inzet (inhuur kennis en capaciteit) voor vier jaar te budgetteren, door een éénmalige dotatie van €160.000,- aan de reserve. Vanzelfsprekend wordt ook ingezet op kostenverhaal bij ontwikkelaars. Het Stationsgebied Dijk en Waard komt ook in aanmerking voor het provinciale woningbouw-versnellingsfonds, mits gemeentelijke co-financiering aanwezig is.				

Nummer aanvraag: 8.2		Onderwerp: Ontwikkelperspectief NHN		
Aanvraag	2025 € 50.000	2026 € 50.000	2027 € 0	2028 € 0
Toelichting aanvraag Om de ruimtelijke opgaven af te wegen en de juiste keuzer te maken, stellen provincie Noord-Holland, de Noord-Holland Noord gemeenten en het hoogheemraadschap gezamenlijk een ontwikkelperspectief op met een uitvoerings- en investeringsagenda				